

»POMAGATI DRUGIM MI JE V ČAST, ZARADI TEGA JE ZADOVOLJSTVO MOJA LAST«

APLIKATIVNI INOVACIJSKI PREDLOGI IN PROJEKTI

Raziskovalna naloga

Avtorici: Arandjela Horvat

Martina Strgar

Mentorica: Jana Jerenec

Kidričevo, 2024

Medtem ko čakaš, da bodo drugi storili kaj zate,
lahko čas izkoristiš za to, da ti storiš kaj zanje.

ZAHVALA

Pri izdelavi raziskovalne naloge se za pomoč, strokovno usmerjanje in nasvete zahvaljujem mentorici Jani Jerenec. Iskreno se zahvaljujem tudi učiteljici Sonji Lenarčič za lektoriranje raziskovalne naloge. Zahvaljujem se tudi OŠ Kidričevo, vsem sodelujočim anketirancem ter vsem, ki so naju spodbujali (starši, stari starši, sorodniki ...) in nama pomagali pri nastanku raziskovalne naloge.

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	8
ABSTRACT	9
 1 UVOD	10
1.1 Opredelitev področja in opis problema	10
1.2 Cilji naloge in namen	11
1.3 Raziskovalne hipoteze	11
1.4 Raziskovalne metode.....	11
 2 TEORETIČNI DEL	13
2.1 Prostovoljstvo.....	13
2.1.1 Pomen prostovoljstva.....	13
2.1.2 Oblike prostovoljstva.....	14
2.1.3 Formalne in neformalne oblike prostovoljstva	14
2.1.4 Organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom.....	15
2.2 Prostovoljstvo v šoli.....	16
2.2.1 Oblike prostovoljstva v šoli.....	16
2.2.2 Pomen prostovoljstva v šoli.....	23
 3 EMPIRIČNI DEL	24
3.1 Analiza anketnega vprašalnika	24
3.1.1 Strokovni delavci šole	24
3.1.2 Učenci šole.....	31
3.2 Intervju z učiteljicama organizatorkama tutorstva na naši šoli.....	41
3.3 Spletna stran – PROSTOVOLJSTVO NA OŠ KIDRIČEVO	43

3.4	Platforma za učenje	44
3.4.1	Platforma	44
3.4.2	Klasične inštrukcije ali platforma Learn.it	45
3.4.3	Komu bi bila platforma namenjena.....	45
3.4.4	Prednosti aplikacije	46
3.4.5	Dodana vrednost aplikacije	47
4	RAZPRAVA	49
5	ZAKLJUČEK	51
6	LITERATURA IN VIRI	52
6.1	Internetni viri.....	52
6.2	Knjige	52
6.3	Revije	52
6.4	Slikovni viri.....	52
7	PRILOGE	54
7.1	Anketni vprašalnik – STROKOVNI DELAVCI ŠOLE in UČENCI NAŠE ŠOLE	54
7.1.1	Anketni vprašalnik za strokovne delavce OŠ Kidričevo	54
7.1.2	Anketni vprašalnik za učence od 7. do 9. razreda	56
7.2	Intervju z učiteljicama organizatorkama tutorstva na naši šoli.....	59
7.3	Plakat« in zgibanka	60

KAZALO SLIK

Slika 1: Naredi nekaj dobrega	12
Slika 2: Prostovoljstvo	16
Slika 3: Bralne urice	17
Slika 4: Učna pomoč	19
Slika 5: Čuječna soba	20
Slika 6: Vrstniško izobraževanje	21
Slika 7: Mediacija	22
Slika 8: Pomen prostovoljstva v šoli	23
Slika 9: Postani prostovoljec	30
Slika 10: Medgeneracijska srečanja	33
Slika 11: Pomoč sošolcu	38
Slika 12: Tako rad pomagam)	40
Slika 13: Spletna stran "Prostovoljstvo na OŠ Kidričevo"	43
Slika 14: Logotip aplikacije Learn.it	44
Slika 15: Spletna aplikacija za učenje	48

KAZALO TABEL

STROKOVNI DELAVCI ŠOLE

Tabela 1: Spol.....	24
Tabela 2: Delovna doba.....	25
Tabela 3: Kako pogosto organizirate prostovoljne dejavnosti na šoli?.....	25
Tabela 4: Katere vrste prostovoljnih dejavnosti bi bile po vašem mnenju privlačne za učence?	26
Tabela 5: Katere od zgoraj naštetih aktivnosti bi predlagali, da se izvajajo na šoli?	26
Tabela 6: Kako pogosto menite, da vaši učenci potrebujejo pomoč pri šolskem delu?	27
Tabela 7: Katere metode pomoči bi bile po vašem mnenju najučinkovitejše?	27
Tabela 8: Ali menite, da šola dovolj spodbuja sodelovanje učencev v prostovoljnih dejavnostih? ...	28
Tabela 9: Kako bi lahko šola spodbujala večjo udeležbo učencev v prostovoljnih dejavnostih?	28
Tabela 10: Ali menite, da bi prostovoljne dejavnosti na šoli pozitivno vplivale na otrokov osebni razvoj?	29
Tabela 11: Katere konkretne pozitivne učinke prostovoljstva bi opazili pri učencu?	29
Tabela 12: Imate kakršne koli dodatne pripombe ali predloge v zvezi s prostovoljstvom na šoli?	30

UČENCI NAŠE ŠOLE

Tabela 13: Spol.....	31
Tabela 14: Razred.....	31
Tabela 15: Kako pogosto bi se želel/a udeleževati prostovoljnih dejavnosti na šoli?	32
Tabela 16: Katera vrsta prostovoljnih aktivnosti bi te najbolj zanimala?	32
Tabela 17: Katere od zgoraj naštetih aktivnosti bi predlagal/-a, da se izvaja na šoli?.....	33
Tabela 18: Kaj bi te najbolj motiviralo k sodelovanju v prostovoljnih dejavnostih?.....	34
Tabela 19: Kako meni, da bi lahko šola spodbujala večjo udeležbo v prostovoljnih dejavnostih? ...	34
Tabela 20: Označi, kako pogosto učenci ali sošolci potrebujejo pomoč pri šolskem delu?.....	35
Tabela 21: Kako bi se počutil/-a, če bi opazil/-a, da se učenec ali sošolec spopada z učnimi težavami?	35
Tabela 22: Katere metode pomoči bi bile po tvojem mnenju najučinkovitejše?	36
Tabela 23: Kako bi najraje pomagal/-a sošolcu/sošolki ali vrstniku/vrstnici?	36
Tabela 24: Katere veščine ali znanja bi najraje delil/-a z drugimi učenci?	37
Tabela 25: Ali meni, da bi bilo dobro organizirati posebne dejavnosti za medsebojno pomoč med učenci?	37
Tabela 26: Kako bi se počutil/-a, če bi te sošolec/sošolka ali vrstnik/vrstnica prosil/-a za pomoč? ..	38

Tabela 27: Kako bi se počutil/-a glede na zamisel, da bi postal/-a mentor/mentorica ali tutor/tutorka mlajšim učencem oz. tujcem?38

Tabela 28: Ali imaš kakšne osebne izkušnje s pomočjo sošolcem ali učencem? Če DA, prosiva, deli svojo izkušnjo.39

POVZETEK

Prostovoljstvo je prostovoljna, neplačana dejavnost, pri kateri oseba ali skupina posameznikov prispeva svoj čas, energijo, sposobnosti in znanje z željo pomagati drugim ter prispevati k družbenim, humanitarnim, okoljskim ali drugim skupnim ciljem.

Prostovoljstvo ali prostovoljno delo ima pomembno vlogo v družbi in prinaša številne koristi tako posameznikom kot skupnosti, saj spodbuja dobrodelnost in solidarnost, krepi skupnost, omogoča osebno rast, socialno vključenost, izboljšuje kvaliteto življenja, omogoča posameznikom, da bolje razumejo in spoštujejo raznolikost ter krepijo medkulturno toleranco ... Pomen prostovoljstva je kompleksen, saj izboljšuje življenje vseh vpletenih.

Prostovoljstvo se lahko izvaja v različnih okoljih, vključno z neprofitnimi organizacijami, s šolami, z bolnišnicami, z okoljskimi projekti, s humanitarnimi organizacijami in še več. Prostovoljci prispevajo na različne načine - od neposredne pomoči ljudem v stiski do sodelovanja pri organizaciji dogodkov, izobraževanju, skrbi za okolje, administrativnih nalogah in še veliko drugega.

Učenki osmošolki sva v raziskovalni nalogi najprej raziskali pomen in oblike prostovoljstva ter se osredotočili predvsem na prostovoljstvo v šoli in njegov pomen, saj želiva spodbujati učence naše šole, da namenijo svoj prosti čas za različne prostovoljne dejavnosti, ki koristijo šolski skupnosti. Nato sva izvedli intervjuje in sestavili anketni vprašalnik, iz katerega sva izvedeli, da bi tako učitelji, starši kot učenci želeli več medsebojne pomoči med učenci. V ta namen sva sestavili spletno stran, s katero sva želeli pomagati tako učiteljem kot učencem; poiskati učence, ki bi bili pripravljeni pomagati kot tutorji, deliti svoje zapise, izvajati bralne urice, pomagati kot mediatorji pri reševanju sporov med mlajšimi učenci, izvajati vaje za pozornost in čuječnost v čuječni sobi, svetovati ter izvajati delavnice v okviru vrstniškega programa preprečevanja in izobraževanja.

Cilj najine raziskovalne naloge je torej vključiti učence v različne oblike prostovoljskega dela, od sodelovanja pri organizaciji dogodkov do pomoči sošolcem, tujcem oz. drugim učencem šole, saj prostovoljstvo v šoli prinaša številne koristi tako posameznikom kot tudi šoli in širši skupnosti. S pomočjo prostovoljstva želiva v šoli razvijati/spodbujati:

- prijetno in sproščeno vzdušje in klimo,
- krepiti radovednost,
- medsebojno spoštovanje in povezanost,
- občutek pripadnosti,
- občutljivost za potrebe drugega,
- željo po medsebojni podpori in pomoči ter
- sodelovanju med učenci/kami ...

Z razvijanjem in krepitvijo pozitivnega vedenja učencev želiva razvijati pozitivne vrednote naše družbe ter oblikovanje odgovornih in angažiranih posameznikov.

Ključne besede: prostovoljstvo, tutorstvo, mediacija, vrstniško svetovanje, vrstniško izobraževanje, vrstniški programi preprečevanja

ABSTRACT

Voluntarism is a voluntary, free of charge activity, where a person or a group contributes their own time, energy, capabilities and knowledge with the intent on helping others and contribute to social, humanitarian, environmental or any other kind of common goals.

Voluntary work plays a very important part in society, which brings several advantages to both individuals and the group they are a part of, because it encourages goodwill and solidarity. It enhances the community, allows for personal growth, social inclusion and quality of life improvements. It even enables individuals a better understanding and insight into differences between one another, which in term enforces inter-culture tolerance. The meaning behind voluntarism is quite complex, since it improves the life of those involved.

Voluntary work functions in diverse environments, including non-profit organisations, schools, hospitals, environmental and humanitarian project, and many more. Volunteers contribute in various ways: from direct help given to those in need to collaborating and organising events, educating, caring for the environment, administrative works and much more.

We, two students from the eighth grade, researched the meaning of voluntarism and its varying forms, focusing on that which is present in schools and its meaning in the school community. Our intent was to encourage our peers and other students of the same school to contribute with voluntary activity. We conducted interviews and formed a questionnaire, from which we learned, that everyone, including teachers, students and their parents want more peer-to-peer help provided. We programed an application, with which we intended to aid both teachers and students. We wanted to find students, who were willing to act as tutors to those, who were falling behind; to share notes; to participate in active reading classes; to act as supervisors in conflicting situations between younger students; to practice attentiveness and vigilance in the vigilant room; and finally, to advise and practice workshops among their own peers.

The goal of this paper is to include students into different forms of voluntary work. This would include participating in organising various events, which would help others (peers, foreigners and other students from our school). Voluntary work brings several advantages to individuals, as well as the school and its community. With the help of voluntarism, we want to develop/encourage:

- a nice and welcoming ambiance,
- curiosity,
- peer-to-peer respect and connection,
- a sense of belonging,
- a sense of need for one another,
- the will to support and help others and
- collaboration between students ...

With the development and strengthening of positive behaviour of students, we wish to further develop positive values of our society and help shape responsible and organized individuals.

Key words: voluntary work, tutoring, meditation, peer consultation, peer education, peer prevention programmes

1 UVOD

1.1 Opredelitev področja in opis problema

Prostovoljstvo se nanaša na prostovoljno delo ali dejavnosti, ki jih posamezniki opravljajo prostovoljno, brez pričakovanja finančne nagrade. Tako prostovoljci sodelujejo pri različnih projektih, organizacijah ali dejavnostih, ker želijo pomagati ljudem ali podpirati določene cilje. Prostovoljstvo lahko zajema pomoč socialno ogroženim skupinam, kulturne projekte, humanitarne naloge, izobraževanje in še več.

Prostovoljstvo ima lahko pomemben vpliv na skupnost in posameznika, ki prejema pomoč, hkrati pa prostovoljci pridobijo dragocene izkušnje in občutek izpolnjenosti. Veliko organizacij, dobrotelčnih ustanov in drugih institucij deluje na področju prostovoljstva ter zagotavlja priložnosti za tiste, ki želijo prispevati s svojim časom in energijo.

Prostovoljstvo lahko zajema tudi različne dejavnosti na šoli. Ker vedno več učencev potrebuje pomoč na različnih področjih, kot so učne težave, socialne in čustvene težave, vedenjske težave, kariera in karierna orientacija, glede na njihove individualne potrebe težave, sva za letošnjo raziskovalno nalogo izbrali temo o *PROSTOVOLJSTVU*, kjer se učenci odločijo prostovoljno prispevati k boljšemu delovanju šole.

Učenki osmošolki sva v raziskovalni nalogi najprej raziskali pomen in oblike prostovoljstva ter se osredotočili predvsem na prostovoljstvo v šoli, opisali oblike pomoči, ki jih zagotavljajo sošolci oz. vrstniki ter pomen prostovoljstva tako za učenca prostovoljca kot za učenca, ki prejema pomoč s ciljem koristiti šolski skupnosti, spodbujati občutek odgovornosti, solidarnosti in skupinskega dela med učenci. To lahko prispeva k ustvarjanju pozitivnega šolskega okolja in razvijanju pomembnih življenjskih veščin pri učencih.

Nato sva izvedli intervjuje in sestavili anketni vprašalnik, iz katerega sva izvedeli, da bi tako učitelji, starši kot učenci želeli več medsebojne pomoči med učenci. V ta namen sva sestavili spletno stran, s katero sva želeli pomagati tako učiteljem kot učencem; poiskati učence, ki bi bili pripravljeni pomagati kot tutorji, deliti svoje zapiske, izvajati bralne urice, pomagati kot mediatorji pri reševanju sporov med mlajšimi učenci, izvajati vaje za pozornost in čuječnost v čuječni sobi, svetovati ter izvajati delavnice v okviru vrstniškega programa preprečevanja in izobraževanja. Prav tako sva si zamislili platformo za učenje, ki bi bila namenjena učencem z učnimi težavami.

Cilj najine raziskovalne naloge je torej vključiti učence v različne oblike prostovoljskega dela, od sodelovanja pri organizaciji dogodkov do pomoči sošolcem, tujcem oz. drugim učencem šole, saj prostovoljstvo v šoli prinaša številne koristi tako posameznikom kot tudi šoli in širši skupnosti. S pomočjo prostovoljstva želiva v šoli razvijati/spodbujati:

- prijetno in sproščeno vzdušje in klimo,
- krepiti radovednost,
- medsebojno spoštovanje in povezanost,
- občutek pripadnosti,
- občutljivost za potrebe drugega,
- željo po medsebojni podpori in pomoči ter
- sodelovanju med učenci/učenkami ...

Z razvijanjem in s krepitvijo pozitivnega vedenja učencev želiva razvijati pozitivne vrednote naše družbe ter oblikovanje odgovornih in angažiranih posameznikov.

1.2 Cilji naloge in namen

Cilj naloge je:

- ✿ raziskati pomen prostovoljstva v šoli,
- ✿ razvijati prijetno in sproščeno vzdušje in klimo v šoli,
- ✿ spodbujati in razvijati medsebojno spoštovanje in povezanost,
- ✿ razvijati pripadnost šoli in šolski skupnosti,
- ✿ razvijati občutljivost za potrebe drugega,
- ✿ spodbujati željo po medsebojni podpori in pomoči ter sodelovanju med učenci/-kami,
- ✿ s pomočjo intervjujev in anket raziskati oblike pomoči, ki bi jih na naši šoli potrebovali,
- ✿ oblikovati spletno stran, kjer je seznam vseh področij pomoči na naši šoli in seznam učencev, ki sodelujejo v prostovoljskih aktivnostih (zaradi varstva podatkov sva spletno stran prilagodili, za potrebe šole pa sva dokument uredili v oblaku),
- ✿ razviti platformo, ki bi se osredotočala na zagotavljanje sodobne alternative klasičnim inštrukcijam. Učenci bi lahko koristili platformo za učenje, kjer je poudarek na interaktivnosti, prilagodljivosti in personalizaciji izobraževanja ...

Glavni namen je, da bi raziskovalna naloga zagotovila poglobljen vpogled v pozitivne učinke prostovoljstva v šoli ter prispevala k spodbujanju in razvijanju prijetnega vzdušja v šoli, medsebojnega spoštovanja in povezanosti, občutek pripadnosti ... Tako sva si zastavili naslednje raziskovalno vprašanje: ***Na kakšen način si lahko pomagamo v šoli?***

1.3 Raziskovalne hipoteze

Predpostavljava, da:

- ✿ **Hipoteza 1:** Učenci, ki sodelujejo v prostovoljnih dejavnosti na šoli, razvijajo različne veščine, kot so sposobnost sodelovanja, komunikacije in empatije.
- ✿ **Hipoteza 2:** Učenci, ki prostovoljno sodelujejo pri dejavnostih, imajo močnejši občutek pripadnosti šolski skupnosti.
- ✿ **Hipoteza 3:** Učenci, ki se vključujejo v prostovoljno pomoč, bodo dosegli boljše učne rezultate.
- ✿ **Hipoteza 4:** Redno sodelovanje v prostovoljni pomoči bo imelo pozitiven vpliv na zmanjšanje stresa in tesnobe pri učencih.
- ✿ **Hipoteza 5:** S pomočjo računalniške aplikacije – spletne strani bodo tako učenci kot učitelji lažje poiskali pomoč učenca oz. sovrstnika.
- ✿ **Hipoteza 6:** Uporaba platforme Learn.it v učnem okolju bo pozitivno vplivala na učne rezultate učencev.

1.4 Raziskovalne metode

V teoretičnem delu sva se posluževali deskriptivne in komparativne metode, kjer sva raziskovali prostovoljstvo, oblike prostovoljstva ter pomen prostovoljstva.

V empiričnem delu naloge sva s pomočjo anketnega vprašalnika ter intervjujev raziskovali prostovoljstvo na naši šoli. Nato sva razvili še spletno stran z vsemi informacijami, urnikom in s seznamom učencev prostovoljcev na različnih področjih ... Prav tako sva si zamislili platformo za učenje, ki bi bila namenjena učencem z učnimi težavami.

Pripravili sva tudi delavnice, kjer sva učencem prostovoljcem predstavili pravila, oblike in načine pomoči. Pripravili sva tudi zgibanko in plakat z vsemi informacijami tako za učence prostovoljce kot za učence, ki potrebujejo pomoč.

Slika 1: Naredi nekaj dobrega. (Aakriti, 2017)

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Prostovoljstvo

Prostovoljstvo se nanaša na prostovoljno delo ali dejavnosti, ki jih ljudje opravljajo brez pričakovanja finančne nagrade. Gre za prostovoljno prispevanje svojega časa, veščin, energije in virov za pomoč drugim ali za podporo skupnosti, organizacijam ali projektom, ki si prizadevajo za dobrobit družbe. Ljudje se odločijo za prostovoljstvo iz različnih razlogov, vendar je skupna želja prispevati k pozitivnim spremembam v družbi (Slovenska filantropija, 2023).

Takšno delo ima številne koristi, tako za prostovoljce kot tudi za tiste, ki prejemajo pomoč prostovoljcev. To vključuje izboljšanje socialnih veščin, občutek pripadnosti skupnosti, razvoj novih spretnosti, izboljšanje duševnega in telesnega zdravja ter možnost gradnje močnih medosebnih odnosov (Slovenska filantropija, 2023).

Prostovoljno delo lahko opravljamo na neformalen način, kamor spadajo vse neorganizirane oblike pomoči, ter na organiziran način, in sicer v okviru prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom. Opravljajo ga posamezniki različnih starosti, znanj in izkušenj (Slovenska filantropija, 2023).

Področje organiziranega prostovoljstva v Sloveniji ureja Zakon o prostovoljstvu. Področja prostovoljnega dela se lahko nanašajo na različna okolja oz. področja, kot so bolnišnice, domovi za ostarele, šole, dobrodelne organizacije, lokalna skupnost, športni dogodki, medgeneracijska pomoč in druge. Med organizirano prostovoljsko delo pa ne spada delo, ki ga opravljamo v okviru družine, volontersko pripravništvo, opravljanje družbeno koristnega dela na podlagi sodne odločbe, delo, ki ga opravljajo zaposleni v okviru neplačanih nadur ter pridobivanje delovnih izkušenj v okviru tržnega sektorja (Slovenska filantropija, 2023).

Prostovoljstvo je pomembno za številne družbe in organizacije, saj pogosto omogoča izvajanje programov in storitev, ki bi sicer bili težko dosegljivi zaradi omejenih virov. Organizacije za prostovoljstvo pogosto sodelujejo s prostovoljci in jih usmerjajo v naloge, ki ustrezajo njihovim interesom in spretnostim (Slovenska filantropija, 2023).

2.1.1 Pomen prostovoljstva

Pomen prostovoljstva je širok in vpliva na različne ravni družbe. Prostovoljstvo ima pomemben vpliv na družbo tako na lokalni kot globalni ravni, saj prostovoljci igrajo ključno vlogo pri gradnji bolj sočutne, povezane in trajnostne družbe.

Med pomembne dejavnike prostovoljstva štejemo:

- 🌸 **POMOČ**, saj prispevajo prostovoljci svoj čas, znanje in spretnosti, da pomagajo tistim, ki potrebujejo pomoč. To vključuje skrb za bolne, ostarele, otroke in ranljive skupine v družbi.
- 🌸 **POVEZANOST**, saj spodbuja prostovoljstvo občutek pripadnosti skupnosti. Ko ljudje sodelujejo pri prostovoljnem delu, se počutijo bolj povezani s svojo skupnostjo in ljudmi v njej. To povečuje socialno povezanost in solidarnost med ljudmi.
- 🌸 **OSEBNO RAST**, saj omogoča prostovoljstvo posameznikom razvoj novih spretnosti, pridobivanje izkušenj in izboljšanje obstoječih kompetenc. To lahko koristi tudi pri poklicni rasti in osebnem razvoju prostovoljcev.
- 🌸 **USTVARJANJE POZITIVNIH SPREMEMB**, saj igra prostovoljstvo ključno vlogo pri reševanju družbenih problemov in ustvarjanju pozitivnih sprememb. Prostovoljci sodelujejo pri različnih

projektih, humanitarnih akcijah, izobraževalnih programih, skrbi za brezdomce in še mnogih drugih dejavnostih, ki prispevajo k izboljšanju sveta.

- ✿ KREPITEV ORGANIZACIJ, saj so prostovoljci pogosto hrbtenica mnogih neprofitnih organizacij, dobrodelnih ustanov in projektov. Brez njihovega prostovoljnega dela bi mnoge od teh organizacij težko opravljale svoje poslanstvo.
- ✿ SPODBUJANJE MEDSEBOJNEGA RAZUMEVANJA, saj s pomočjo prostovoljstva bolje razumemo sočloveka in se lažje vživimo v izkušnje drugih. To prispeva k zmanjševanju predsodkov, stereotipov in konfliktov v družbi.
- ✿ GOSPODARSKI VPLIV, saj s pomočjo prostovoljnega dela prostovoljci prispevajo k ekonomiji z brezplačnim delom, ki nadomešča potrebo po plačani delovni sili (Slovenska filantropija, 2023).

2.1.2 Oblike prostovoljstva

Prostovoljstvo obstaja v različnih oblikah, ki zajemajo različne dejavnosti, cilje in pristope.

Tako ločimo:

- ✿ SKRBNIŠTVO, ko prostovoljci zagotavljajo skrb in podporo posameznikom, ki potrebujejo pomoč, kot so starejši, invalidi ali bolniki. To vključuje obiske, nakupovanje, pripravo obrokov, prevoz in druženje.
- ✿ HUMANITARNO PROSTOVOLJSTVO, ko prostovoljci sodelujejo pri humanitarnih akcijah, kot so razdeljevanje hrane, oblačil in osnovnih potrebščin ljudem v stiski. Pomagajo tudi pri nujnih intervencijah po naravnih nesrečah ali v kriznih situacijah.
- ✿ PROSTOVOLJSTVO V ZDRAVSTVU, ko prostovoljci delajo v bolnišnicah, klinikah in domovih za ostarele, kjer nudijo pomoč bolnikom, spremljajo jih na zdravniške preglede, pomagajo pri administrativnih nalogah in oskrbi.
- ✿ PROSTOVOLJSTVO V IZOBRAŽEVANJU, ko prostovoljci sodelujejo pri izobraževalnih projektih, kot so podpora šolskim otrokom pri učenju, mentorstvo, bralne urice in športne aktivnosti v šolah.
- ✿ PROSTOVOLJSTVO V OKOLJU, ko prostovoljci sodelujejo pri ekoloških projektih, kot so čiščenje okolja, zasaditev dreves, varovanje naravnih habitatov in ozaveščanje o okoljskih vprašanjih.
- ✿ PROSTOVOLJSTVO V KULTURI IN UMETNOSTI, ko prostovoljci prispevajo k kulturnim in umetniškim dogodkom, muzejem, gledališčem in glasbenim prireditvam s svojim delom v ozadju, kot so organizacija dogodkov, vodenje ogledov ali promocija umetnosti.
- ✿ PROSTOVOLJSTVO V ŠPORTU, ko prostovoljci pomagajo pri organizaciji športnih dogodkov, vodenju športnih vadbenih ur ali treniranju mladih športnikov.
- ✿ VIRTUALNO PROSTOVOLJSTVO, ko lahko prostovoljci s pomočjo interneta pomagajo tudi na daljavo. To vključuje dejavnosti, kot so pisanje spletnih člankov, oblikovanje spletnih strani, prostovoljstvo v spletnih forumih za pomoč drugim in druge virtualne naloge.
- ✿ PROSTOVOLJSTVO V POLITIČNIH DEJAVNOSTIH, ko prostovoljci sodelujejo pri političnih kampanjah, volilnih postopkih in zagovarjanju družbenih sprememb.
- ✿ KRIZNO PROSTOVOLJSTVO, ko se prostovoljci usposablajo za delo v kriznih situacijah, kot so naravne nesreče, požari, poplave, teroristični napadi, in pomagajo obnoviti skupnosti po teh dogodkih (Ferlan idr., 2021).

2.1.3 Formalne in neformalne oblike prostovoljstva

Prostovoljstvo se lahko deli na formalne in neformalne oblike glede na organiziranost in strukturo dejavnosti.

Tako je za formalno obliko prostovoljstva značilno, da je organizirano s pomočjo neprofitnih organizacij, dobrodelnih ustanov, vlade ali drugih institucij. Prostovoljci so običajno uradno registrirani in usposobljeni za svoje naloge. Ta oblika prostovoljstva ima jasno opredeljeno strukturo

in hierarhijo. Obstaja sistem za izbiro, usposabljanje in vodenje prostovoljcev. Formalno prostovoljstvo pogosto traja dlje časa in se običajno izvaja načrtno, na primer v okviru programa ali projekta. Prostovoljci v bolnišnicah, šolah, dobrotelnih organizacijah in humanitarnih organizacijah so običajno del formalnega prostovoljstva (Milovič idr., 2021).

Medtem ko je neformalno prostovoljstvo manj organizirano in ni vezano na specifične organizacije ali strukturo. Prostovoljci delujejo samostojno ali v manj formalnih skupinah. Neformalni prostovoljci običajno ne prejemajo plačila za svoje storitve in se odločajo za prostovoljno delo na lastno pobudo. Prostovoljci se lahko vključijo brez uradnega usposabljanja ali usmerjanja. Neformalno prostovoljstvo lahko vključuje kratkoročne ali enkratne dejavnosti, kot so pomoč sosedu, prostovoljno čiščenje lokalnega parka ali nakupovanje za starejšega sosedu. Pomaganje pri nakupovanju, prostovoljno urejanje vrtov, sodelovanje pri čiščenju okolja, prostovoljno poučevanje ali mentorstvo so primeri neformalnega prostovoljstva (Milovič idr., 2021).

Obe obliki prostovoljstva imata svoje prednosti in lahko pomembno prispevata k družbi. Formalno prostovoljstvo ponuja strukturo in podporo, medtem ko je neformalno prostovoljstvo bolj prilagodljivo in se pogosto izvaja na lokalni ravni. Pomembno je, da obstaja prostor za obe obliki prostovoljstva, saj omogočata raznoliko podporo skupnostim in posameznikom (Milovič idr., 2021).

2.1.4 Organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom

Obstaja veliko organizacij in neprofitnih ustanov po vsem svetu, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom in usmerjajo prostovoljce k različnim dejavnostim in projektom. Te organizacije lahko pomagajo povezati ljudi, ki želijo pomagati, s priložnostmi, ki ustrezajo njihovim interesom in sposobnostim (Evropska unija, 2022).

Med najbolj znane organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom štejemo:

- 🌸 Rdeči križ in Rdeči polmesec, ki imata različne lokalne organizacije po vsem svetu, ki zagotavljajo pomoč v nujnih situacijah in različne prostovoljske programe.
- 🌸 UN Volunteers v okviru Združenih narodov za prostovoljstvo (UNV) spodbuja prostovoljstvo za trajnostni razvoj in humanitarno pomoč po svetu.
- 🌸 Peace Corps je ameriška agencija, ki pošilja prostovoljce v države v razvoju, kjer pomagajo pri izobraževanju, zdravstveni oskrbi, okoljskih projektih in drugih dejavnostih.
- 🌸 Amnesty International je organizacija za človekove pravice, ki ima mnogo prostovoljcev, ki se zavzemajo za človekove pravice po vsem svetu.
- 🌸 Habitat for Humanity je organizacija, ki se osredotoča na gradnjo cenovno dostopnih stanovanj za ljudi v stiski in vključuje prostovoljce v gradbenih projektih.
- 🌸 Lions Clubs so prostovoljske organizacije, ki se posvečajo različnim dejavnostim za skupnost, vključno s službo za slepe, zagotavljanjem hrane za lačne in drugimi humanitarnimi projekti.
- 🌸 Greenpeace je organizacija, ki se bori za okoljsko zaščito in ima prostovoljce, ki sodelujejo pri kampanjah za varstvo okolja.
- 🌸 VolunteerMatch je spletna platforma, ki povezuje prostovoljce z organizacijami, ki iščejo pomoč.
- 🌸 Lokalni prostovoljski centri obstajajo v mnogih mestih in regijah po svetu in zagotavljajo informacije, podporo in priložnosti za prostovoljstvo na lokalni ravni.
- 🌸 Dobrotelne organizacije, kot so Unicef, Oxfam, Save the Children, Doctors Without Borders in mnoge druge, imajo tudi programe prostovoljstva (Evropska unija, 2022).

Seznam organizacij za prostovoljstvo je obsežen in obstajajo tudi številne manjše lokalne organizacije, ki ponujajo priložnosti za prostovoljstvo.

2.2 Prostovoljstvo v šoli

Prostovoljstvo v šoli je pomembna oblika prostovoljstva, ki se osredotoča na podporo šolskim programom, izobraževanju in razvoju otrok in mladih. To je lahko koristno tako za učence, dijake oz. študente kot tudi šolo, saj prispeva k izboljšanju izobraževalnih izkušenj in okrepi povezave med šolo in skupnostjo (Mezinec, 2014).

Prostovoljstvo v šoli lahko izboljša učno okolje, spodbuja pozitivno vedenje med učenci in gradi most med šolo in skupnostjo. Hkrati pa imajo prostovoljci občutek, da pomagajo napredku otrok in mladih. Prostovoljstvo razvija tudi vsebine in oblike samopomoči ter širi vrednote, ideje in dejanja solidarnosti ter zmanjšuje neenakost. Je pa hkrati družbeno koristna in nujna dejavnost, ki je pomembna tudi zaradi reševanja socialnih problemov. Zato je vključevanje prostovoljstva v šolske prostore ponekod že stalnica, saj pomaga krepiti pozitivne odnose, povečuje odgovornost, sodelovanje in solidarnost ter izboljšanje učnega uspeha učenca/dijaka/študenta (Mezinec, 2014).

Pomembno mesto prostovoljnega delovanja v šoli ima tudi vrstniško prostovoljstvo, saj učenci prostovoljci pomagajo učencem pri učenju, domačih nalogah ter krepitvi prijateljskih odnosov. Med prostovoljstvom v šoli štejemo tudi medgeneracijsko sodelovanje, saj le-ta oblika prostovoljstva krepi odnose med starejšimi in mladimi generacijami ter izmenjavanjem izkušenj (Mezinec, 2014).

V šolah opažajo, da nekateri učenci raje pomagajo kot drugi, ter da so se pripravljene »žrtvovati« oziroma potruditi po svojih najboljših močeh. Mladi se najpogosteje odločajo za prostovoljstvo, ker si želijo biti v stiku z ljudmi ter ker hočejo pomagati in narediti nekaj dobrega za družbo. Večini otrok, ki čuti stisko, prav prostovoljstvo v njihova življenja prinaša pozitivne spremembe. Ravno to je najpomembnejše, saj prostovoljstvo ne pomaga samo učencem pri učnem uspehu, ampak bogati mlade, ki so se odločili pomagati, saj s pomočjo prostovoljstva pridobijo nova znanja, izkušnje, razvijajo socialne spretnosti, imajo večjo odgovornost ter s tem dobijo nove znance in prijatelje (Mezinec, 2014).

Slika 2: Prostovoljstvo. (Horvat in Strgar, 2023)

2.2.1 Oblike prostovoljstva v šoli

Prostovoljstvo v šoli je pomembno za izboljšanje izobraževalnih izkušenj učencev, ustvarjanje povezav med šolo in skupnostjo ter podpiranje učiteljev in šolskega osebja pri izvajanju svojih nalog. Prostovoljstvo prav tako omogoča prostovoljcem, da prispevajo k razvoju mladih in skupnosti na splošno (Gladek, 2015).

Prostovoljstvo v šoli se lahko izvaja na različne načine in zajema številne oblike dejavnosti. Med nekaj pogostih oblik prostovoljstva v šolskem okolju spadajo:

- ✿ mentorstvo in podpora pri učenju, ko prostovoljci delujejo kot mentorji ali tutorji ter pomagajo učencem pri razumevanju učne snovi, opravljanju domačih nalog in izboljšanju učnih dosežkov;
- ✿ bralne urice, ko prostovoljci berejo z učenci ali jim pomagajo razvijati bralne veščine - to je pogosto uporabno za mlajše otroke ali tiste, ki se spopadajo z bralnimi težavami;
- ✿ pomoč pri različnih predmetih, ko prostovoljci pomagajo pri reševanju učnih problemov, izvajanju znanstvenih eksperimentov in dodatni razlagi pri drugih predmetih;
- ✿ pomoč v knjižnici, kot so urejanje knjižničnega gradiva, svetovanje pri izbiri knjig ter izvajanje knjižničnih dejavnosti, kot so bralne ure in knjižni sejmi;

Slika 3: Bralne urice. (Horvat in Strgar, 2023)

- ✿ organizacija prireditev in dejavnosti, ko prostovoljci sodelujejo pri organizaciji šolskih prireditev, kot so šolski ples, kulturni dogodki, proslave in tekmovanja;
- ✿ pomoč na športnem področju, ko prostovoljci delujejo kot trenerji ali pomočniki pri športnih dejavnostih na šoli, vključno s športnimi igrami, ekipnimi športi in fitnes programi;
- ✿ prostovoljstvo v šolski svetovalni službi, ko prostovoljci z ustrezno usposobljenostjo nudijo podporo v šolski svetovalni službi, kjer pomagajo pri svetovanju učencem glede kariere, šolskih težav in osebnih izzivov;
- ✿ okoljski projekti, ko prostovoljci sodelujejo pri okoljskih pobudah in projektih, kot so čiščenje okolja, zasaditvi dreves, urejanju šolskih vrtov in recikliranju;
- ✿ prostovoljstvo na področju šolskega prometa in varnosti, ko prostovoljci skrbijo za varnost pri prečkanju ceste, nadzoru krožišč in spremljanju varnosti na šolskih avtobusih (Gladek, 2015).

2.2.1.1 Vrstniška pomoč kot oblika prostovoljstva v šoli

Vrstniška pomoč se nanaša na obliko podpore in pomoči, ki jo eni osebi nudi druga oseba v isti starostni skupini ali z enakimi življenjskimi izkušnjami. Ta vrsta pomoči temelji na enakopravni in sočutni interakciji med vrstniki ter pogosto služi za reševanje težav, svetovanje ali podporo v različnih vidikih življenja. Vrstniška pomoč je lahko zelo koristna, še posebej v šolskem okolju, kjer se mladi srečujejo z različnimi izzivi.

Med primere vrstniške pomoči štejemo:

tutorstvo

Medvrstniška učna pomoč je metoda poučevanja, pri kateri otrok nudi tutorsko pomoč drugemu otroku. Gre za prostovoljno učno pomoč, ki poteka med tutorjem in tutorandom. Osnova njunega sodelovanja je strukturirano učenje posameznih učnih vsebin. Je kompleksna in vzajemna dejavnost, ki pokriva vidike socialnega in kulturnega kapitala. Tutorstvo se nanaša na medčloveške odnose, komunikacijo in splošne metode poučevanja. Njegovo bistvo so pomoč, podpora in usmerjanje. Cilj medvrstniške pomoči ni samo izboljšanje učnih dosežkov, temveč tudi razvijanje motivacije, pozitivne samopodobe, odgovornosti in socialnih veščin (Selinšek Jahić, 2014).

Vloga tutorja je voditi prejemnika pomoči na tak način, da ta najde svoje rešitve in izboljšuje svoje strategije učenja. Vodi tudi dnevnik učne pomoči, v katerega si beleži datume in obravnavano snov. Izhaja iz dane situacije in deluje operativno: skupaj z učencem določi cilje, naredi načrt dela in na podlagi tega izvaja učno pomoč. Tutor se mora vesti odgovorno, saj se mora zavedati, da njegovo delo vpliva na uspeh tutoranda in na odnos z njim in drugimi. Pri svojem delu mora hkrati upoštevati tudi etična načela, ki zapovedujejo enakopravno in nediskriminacijsko obravnavanje učencev, s katerimi mora ravnati spoštljivo, pošteno, potrpežljivo, prijazno in prijateljsko. Zavedati se mora, da ne sme postavljati nerealnih zahtev, da je odgovoren za proces in za rezultat, za katerega ne sme pričakovati, da bo popoln. Prav tako mora biti tutor s prejemnikom učne pomoči vedno iskren in mora priznati, da ni prepričan o vsem ter da nima odgovorov na vsa vprašanja. Primoran je svojega tutoranda tudi pohvaliti, morebitno kritiko pa mora izreči na samem. Učenca ne sme poniževati ali žaliti ter izrekati kritik na račun njegovega učitelja. Ne sme odobravati nikakršnega nepoštenega delovanja, kot so goljufanje, prepisovanje in podobno. Če se učenec pritožuje nad učiteljem, se tutor na njegove besede ne sme odzivati ali se z njim strinjati, temveč mora učencu svetovati, naj svoje mnenje zaupa pedagoginji ali razredniku. Odnos med udeležencema mora biti spoštljiv. Prejemnika učne pomoči mora tutor obravnavati kot sebi enakega in mu ne sme dajati občutka, da je neumen (Selinšek Jahić, 2014).

Tudi učenec, ki prejema učno pomoč, se je primoran držati skupnih pravil. Upoštevati mora dogovorjeni čas in dneve za skupno učenje ter na srečanja prihajati pravočasno. Skupni čas mora uporabiti za to, čemur je namenjen in pri delu biti spoštljiv ter prijazen. Vsekakor mora medvrstniško tutorstvo jemati resno in si prizadevati za uspeh (Selinšek Jahić, 2014).

Vsa ta pravila veljajo kot sporazum med tutorjem in tutorandom. S podpisom se zavežeta, da se jih bosta držala. Njihovo upoštevanje prinaša razumevanje in hkrati tudi dobro komunikacijo. Prav te pri tutorstvu primanjkuje in za izboljšanje so potrebne različne komunikacijske spretnosti. To so aktivno poslušanje, ustrezna govorica telesa, reflektiranje čustev in parafraziranje, spraševanje, dajanje povratnih informacij ter zavedanje o raznolikosti. Ko je komunikacija med tutorjem in tutorandom uspešna, se morata oba zavedati, da vse informacije, ki si jih delita, ostanejo zaupne (Selinšek Jahić, 2014).

Pri tutorstvu je ključno tudi sodelovanje med učitelji. Njihova vloga je prepoznati učence, ki bi potrebovali učno pomoč, jim to predlagati in jih spodbuditi k temu, da se zanjo odločijo. Učitelji imajo torej vlogo povezovalcev, saj neposredno nagovorijo posameznega učenca in vzpostavijo stik med njim in mentorjem tutorstva ali tutorjem (Selinšek Jahić, 2014).

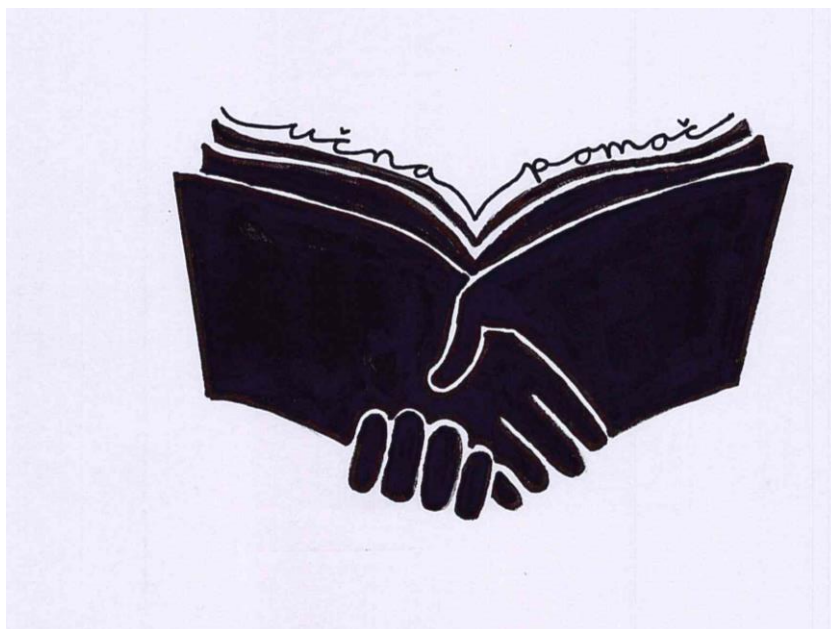
Tutor je v vlogi, ko predvsem daje, vendar se mora zavedati, kaj lahko v tutorskem odnosu tudi sam pridobi. Ob tutorskem delu razvija in izboljšuje lastne sposobnosti in veščine, kot so: upravljanje lastnih strategij učenja, zmožnost življenja v občutke drugih, razvoj samozavesti, pridobivanje izkušenj s sovrstniki ter izboljšanje sposobnosti obvladovanja časa in organizacije. Hkrati pa se zaveda

velikega pomena povezanosti z drugimi, sodelovanja, soodvisnosti in medsebojne pomoči. Vse to tutorju pripomore pri osebni rasti, vzpostavitvi izpolnjujočih odnosov, polnem življenju, uspehu in splošnem dobrem počutju (Selinšek Jahić, 2014).

Večina tutorandov izboljša svoj učni uspeh, kar je glavni cilj. Pridobitev boljših ocen, znanja, razumevanja ter samozavesti jim prinaša motivacijo za nadaljnje delo. Spoznajo, da je dobro vprašati za pomoč in da je strah popolnoma odveč. Ob vsem tem se jim povrne tudi samozaupanje in zavedajo se, da so sposobni doseči boljše ocene ter da so vse težave rešljive (Selinšek Jahić, 2014).

Pri medvrstniški učni pomoči je zelo pomembno, da mentorji usposablajo tutorje ter nato spremljajo potek učne pomoči in zagotavljajo podporo tutorjem. Zelo pomembno je, da se že na začetku vzpostavijo skupna pravila in skupen koncept delovanja. Komunikacija je zmeraj svobodna in vsi udeleženci imajo možnost izražanja pogledov in delitev svojega mnenja. Tutorji in prejemniki pridobijo občutek zaupanja, varnosti in povezanosti. Hkrati pa so ponosni na svoj prispevek k skupnosti. V prostovoljnem delu vidijo možnost za svoj razvoj in napredek, ob poučevanju se učijo in tudi sami pri tem izboljšujejo svoje znanje ter socialne veščine (Selinšek Jahić, 2014).

Slika 4: Učna pomoč. (Horvat in Strgar, 2023)

vrstniško svetovanje

Vrstniško svetovanje je oblika podpore, kjer vrstniki nudijo svetovanje, pomoč in podporo drugim vrstnikom, ki se soočajo s težavami ali stiskami. To je proces, pri katerem usposobljeni vrstniki delujejo kot svetovalci in prisluhnejo drugim vrstnikom, nudijo informacije, nasvete ali zgolj poslušajo njihove težave in izkušnje. Vrstniško svetovanje je lahko koristno za reševanje različnih vprašanj in izzivov, s katerimi se mladi soočajo, vključno s čustvenimi težavami, socialnimi vprašanji, šolskimi težavami, stresom, depresijo, anksioznostjo in drugimi podobnimi težavami (YHD, b. d.).

Vrstniški svetovalci morajo najprej skozi usposabljanje, ki vključuje teoretično znanje o svetovanju, komunikacijske veščine in empatijo, da se bolje pripravijo na nudenje pomoči drugim vrstnikom. Samo svetovanje poteka v zaupnem okolju, kjer se mladi počutijo varno, da delijo svoje izkušnje in težave. Običajno se izvaja v okviru šolskega okolja (YHD, b. d.).

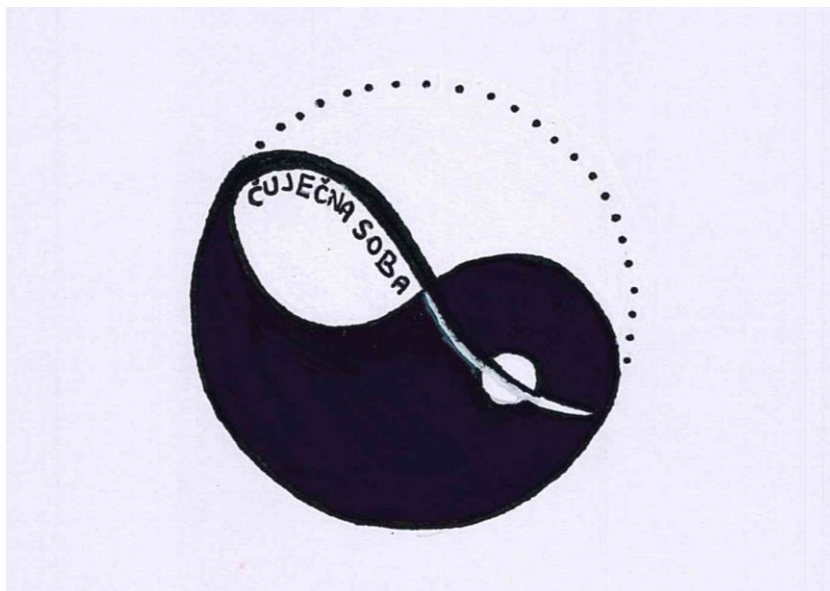
Vrstniški svetovalci morajo biti nepristranski in ne smejo soditi, kar omogoča mladim, da se odprejo in izrazijo svoje občutke brez strahu pred obsojanjem. Svetovalci pomagajo mladim razmisliti o

možnostih in posledicah, ko se srečajo s težavami, ter jim pomagajo pri sprejemanju odločitev. Lahko tudi nudijo koristne informacije, ki so na voljo za obravnavo specifičnih težav (YHD, b. d.).

Vrstniško svetovanje je pomembno za vse udeležene, ker tako svetovalci kot tudi tisti, ki prejema pomoč, osebno rastejo in razvijajo veščine za obvladovanje življenjskih izzivov (YHD, b. d.).

Vrstniško svetovanje lahko pomembno prispeva k duševnemu zdravju in dobrobiti mladih, saj jim omogoča, da se odprejo o svojih težavah, iščejo podporo in se učijo reševati življenjske izzive. Pomaga tudi razvijati občutek pripadnosti in solidarnosti med vrstniki, kar krepi skupnost v šoli (YHD, b. d.).

Slika 5: Čuječna soba. (Horvat in Strgar, 2023)

vrstniško izobraževanje

Vrstniško izobraževanje je metoda, pri kateri se učenci ali dijaki učijo od svojih vrstnikov. To vključuje prenos znanja, veščin ali informacij med učenci iste starostne skupine. Vrstniki izvajajo izobraževalne programe za druge vrstnike o različnih temah, kot so spolnost, droge, nasilje v šoli ali druge pomembne vsebine. Poleg šolskih vsebin se vrstniško izobraževanje lahko osredotoči tudi na razvoj socialnih in čustvenih veščin, kot so komunikacija, empatija in reševanje konfliktov (Vrstniško izobraževanje, 2008).

Vrstniško izobraževanje je lahko formalno ali neformalno ter se izvaja v različnih kontekstih, vključno s šolskim okoljem, športom, mladinskimi organizacijami, v skupnostih in drugod (Vrstniško izobraževanje, 2008).

Vrstniki, ki delujejo kot učitelji, imajo lahko boljše razumevanje potreb in izzivov drugih vrstnikov, kar lahko izboljša učinkovitost izobraževanja. Vrstniško izobraževanje temelji na vzajemnem učenju, kjer tako učitelji kot tudi učenci pridobivajo znanje in izkušnje iz interakcij (Vrstniško izobraževanje, 2008).

Primeri vrstniškega izobraževanja vključujejo tutorstvo, kjer starejši učenci pomagajo mlajšim učencem pri učenju in izboljšanju šolskih dosežkov; vrstniško poučevanje, kjer učenci poučujejo svoje vrstnike o določenih temah ali konceptih; programi usposabljanja vrstnikov, ki se osredotočajo na razvoj veščin, kot so komunikacija, konfliktna rešitve in zasvojenosti ter mentorstvo in svetovanje, kjer starejši učenci ali dijaki delujejo kot mentorji za mlajše vrstnike, ki potrebujejo osebno ali akademsko podporo (Vrstniško izobraževanje, 2008).

Vrstniško izobraževanje je lahko koristno za krepitev medosebnih veščin, izboljšanje akademskih dosežkov in spodbujanje pozitivnega vedenja med učenci. Poleg tega krepi občutek pripadnosti in skupnosti v izobraževalnem okolju (Vrstniško izobraževanje, 2008).

Slika 6: Vrstniško izobraževanje. (Horvat in Strgar, 2023)

vrstniška mediacija

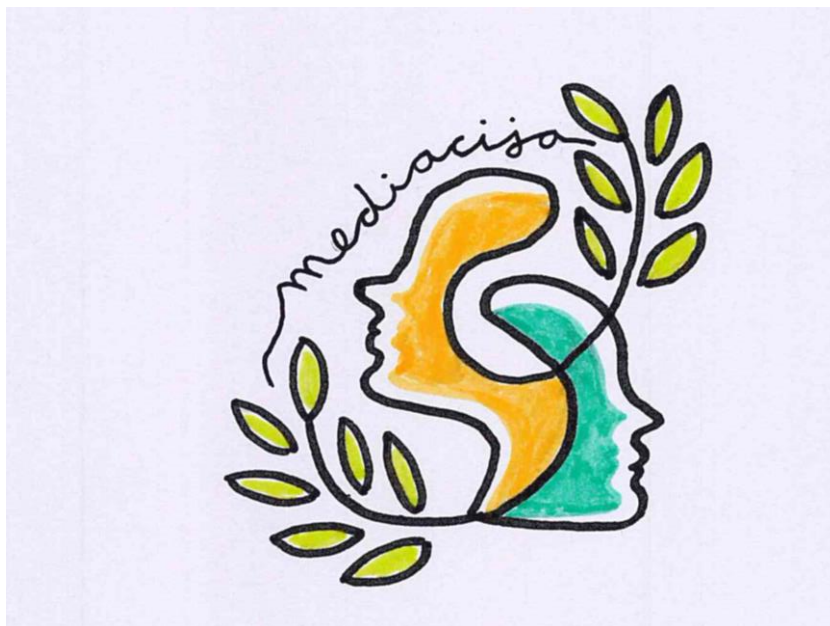
Starejši učenci delujejo kot mediatorji pri reševanju sporov med mlajšimi učenci, pomagajo pri reševanju konfliktov in promovirajo mirno reševanje težav (Center Mi, b. d.).

Mediacija in reševanje sporov v šolah sta pomembna orodja za obvladovanje konfliktov in spodbujanje mirnega reševanja težav med učenci ter vzdrževanje pozitivnega okolja za učenje. Mediacija je postopek, pri katerem nevtralna tretja oseba – lahko tudi učenec, imenovana mediator, vključi v konflikt med dvema ali več učenci in jim pomaga najti konstruktivne rešitve. Mediator nudi podporo komunikaciji in poskuša razumeti stališča in potrebe vpletenih učencev. Cilj mediacije je doseči sporazum, ki ustreza vsem vpletenim stranem in omogoča rešitev konflikta na miren način (Center Mi, b. d.).

Mediacija v šolah lahko obravnava različne vrste konfliktov, kot so medvrstniško nasilje, nesporazumi med učitelji in učenci, sporazumi med učenci in starši itd. Reševanje sporov vključuje uporabo različnih tehnik in orodij za obvladovanje konfliktov v šolskem okolju. To vključuje izobraževanje o konfliktih, razvoj veščin za reševanje konfliktov, postavitev pravil za reševanje konfliktov v šoli in vzpostavitev mehanizmov za posredovanje pri konfliktih (Center Mi, b. d.).

Prednosti mediacije in reševanja sporov v šolah vključujejo zmanjšanje konfliktov in nasilja v šoli, razvijanje veščin za reševanje konfliktov pri učencih, krepitev medosebnih odnosov med učenci in zmanjšanje stigmatizacije, izboljšanje šolske klime in učnega okolja, spodbujanje učenja socialnih veščin in komunikacije, zmanjšanje pritožb in disciplinskih ukrepov (Center Mi, b. d.) ...

V šolskem okolju je ključnega pomena, da se uporabljajo učinkovite metode za obvladovanje konfliktov in zagotavljanje varnega in pozitivnega okolja za učenje. Mediacija in reševanje sporov sta orodji, ki lahko pomagata doseči te cilje (Center Mi, b. d.) ...

Slika 7: Mediacija. (Horvat in Strgar, 2023)

vrstniški programi preprečevanja

Vrstniški programi preprečevanja so pobude, ki vključujejo učence ali dijake pri izvajanju programov in dejavnosti, ki so namenjeni preprečevanju različnih izzivov in težav v šolskem okolju. Ti programi temeljijo na konceptu, da lahko vrstniki vplivajo na svoje vrstnike, in se osredotočajo na izobraževanje, ozaveščanje in razvoj veščin, ki pomagajo preprečiti različne težave, kot so nasilje, zasvojenost, težave z duševnim zdravjem in drugi problemi (Gladek, 2015).

Med primere vrstniških programov preprečevanja štejemo vrstniške programe preprečevanja nasilja, ki jih izvajajo učenci, ki se osredotočajo na preprečevanje nasilja v šoli, medvrstniškega nasilja, ustrahovanja in druge oblike agresivnega vedenja. Programi lahko vključujejo ozaveščanje, treninge reševanja konfliktov in podporo žrtvam nasilja. Sem prištevamo tudi vrstniške programe preprečevanja zasvojenosti, ko učenci izobražujejo o škodljivih učinkih drog, alkohola in tobaka ter delujejo kot modeli zdravega življenjskega sloga, da preprečijo zasvojenost med vrstniki. Med programe štejemo tudi programe za preprečevanje duševnih težav, ko programi izobražujejo učence o duševnem zdravju, ozaveščajo o stigmatizaciji in spodbujajo pozitivno samopodobo in dobro počutje med vrstniki. Vrstniški programi za preprečevanje spolnega nasilja izobražujejo o spolnem nasilju, privolitvi in varni komunikaciji, s čimer se zmanjšuje tveganje za spolno nasilje v šolskem okolju. Vrstniški programi za preprečevanje vrstniškega pritiska in težav s prehrano se osredotočajo na izobraževanje o pravilni prehrani, telesni podobi in odnosih, da preprečijo telesne težave in povečajo samozavest med vrstniki. S pomočjo programa za preprečevanje spletne zlorabe se učenci učijo o varni rabi interneta, prepoznavanju spletnih nevarnosti in preprečevanju spletne zlorabe. S pomočjo programa za preprečevanje konfliktov se učenci naučijo reševati konflikte, komunikacijske veščine in empatijo, da preprečijo konflikte in spodbujajo pozitivne odnose. Programi za preprečevanje vrstniškega pritiska in nasilja se osredotočajo na preprečevanje nasilja, ustrahovanja in diskriminacije med učenci ter promovirajo strpno in inkluzivno okolje (Gladek, 2015) ...

Vrstniški programi preprečevanja so učinkoviti pri preprečevanju različnih težav in izzivov v šolskem okolju, saj temeljijo na moči vrstnikov kot vplivnih modelov in zagovornikov sprememb. Pomagajo pri ustvarjanju pozitivnega šolskega okolja, izobraževanju vrstnikov in razvoju veščin, ki pomagajo preprečevati težave ter podpirati zdravje in dobrobit učencev (Gladek, 2015) ...

Vrstniki se vključijo v programe preprečevanja, kot so preprečevanje nasilja v šoli, zasvojenosti ali težav z zdravjem (Gladek, 2015) ...

Vrstniška pomoč ima številne prednosti, vključno z lažjim dostopom do podpore za posameznike, ki se morda bolj odprejo vrstnikom kot odraslim. Poleg tega se lahko z graditvijo zaupanja in močnimi medosebnimi odnosi med vrstniki izboljša duševno zdravje, samozavest in občutek pripadnosti skupnosti. Vrstniška pomoč lahko prispeva k bolj zdravemu in varnemu šolskemu okolju (Gladek, 2015).

2.2.2 Pomen prostovoljstva v šoli

Prostovoljstvo v šoli ima pomemben pomen in predstavlja številne koristi za šolsko skupnost kot tudi za prostovoljce same.

Med pozitivne učinke prostovoljstva v šoli štejemo:

- ✿ da prostovoljci razbremenijo učitelje, s čimer jim pomagajo bolj učinkovito izvajati izobraževalne dejavnosti in programe;
- ✿ da prostovoljci prispevajo k izboljšanju izobraževalnih izkušenj učencev;
- ✿ da prostovoljci prinašajo različne izkušnje, spretnosti in perspektive v šolo, kar lahko obogati učno okolje in omogoči učencem, da se naučijo od različnih ljudi;
- ✿ da prostovoljstvo spodbuja vrednote, kot so solidarnost, sočutje, družbena odgovornost in medsebojna pomoč, ki so pomembne za oblikovanje dobrih državljanov;
- ✿ da prostovoljci pridobivajo različne koristne veščine, vključno z vodenjem, komunikacijo, timskim delom, organizacijo in problem reševanjem, ki jim koristijo v šoli in v življenju;
- ✿ da sodelovanje v prostovoljnih dejavnostih pozitivno vpliva na duševno zdravje in dobro počutje prostovoljcev, saj jim omogoča občutek pripadnosti in zadovoljstva;
- ✿ da si učenci in zunanji prostovoljci, ki se vključujejo v prostovoljstvo, pridobivajo izkušnje, ki jim lahko pomagajo pri osebnostnem in poklicnem razvoju in razumevanju svojih interesov;
- ✿ da prostovoljstvo povezuje šolsko skupnost in spodbuja občutek pripadnosti, kar lahko pripomore k boljšemu sodelovanju in podpori med učenci, starši in šolskim osebjem;
- ✿ da se prostovoljci naučijo, kako prevzeti odgovornost za svoja dejanja in kako vplivajo na druge ljudi, kar je pomembna veščina v življenju (Gladek, 2015).

Prostovoljstvo prispeva v šoli k izboljšanju izobraževalnih izkušenj, razvoju posameznikov in krepitev šolske skupnosti ter širše družbe. Prostovoljci so ključni akterji pri ustvarjanju boljšega izobraževalnega okolja in podpiranju razvoja mladih.

Slika 8: Pomen prostovoljstva v šoli. (Volunteering Hawkes Bay, b. d.)

3 EMPIRIČNI DEL

V okviru empiričnega dela sva si delo zastavili večplastno. Najprej sva izvedli anketni vprašalnik (**Priloga 1**), da bi pridobili informacije o tem, kakšno je stanje/razmišljanje/mnenje strokovnih delavcev šole in mladostnikov naše šole o prostovoljstvu. Podatke sva nato med seboj primerjali.

Nato sva izvedli intervjuva (**Priloga 2**) o obliki pomoči na naši šoli, tutorstvu.

Od 6. do 9. razreda sva nato izvedli še delavnice, kjer sva predstavili različne oblike pomoči med sovrstniki in jih skušale navdušiti za prostovoljstvo.

Pripravili sva tudi spletno stran, s katero sva želeli pomagati tako učiteljem kot učencem; poiskati učence, ki nudijo pomoč kot tutorji, delijo svoje zapiske, izvajajo bralne urice, pomagajo kot mediatorji pri reševanju sporov med mlajšimi učenci, izvajajo vaje za pozornost in čuječnost v čuječni sobi, svetujejo ter izvajajo delavnice v okviru vrstniškega programa preprečevanja in izobraževanja.

Zamislili sva si tudi platformo za učenje, ki bi bila namenjena učencem z učnimi težavami.

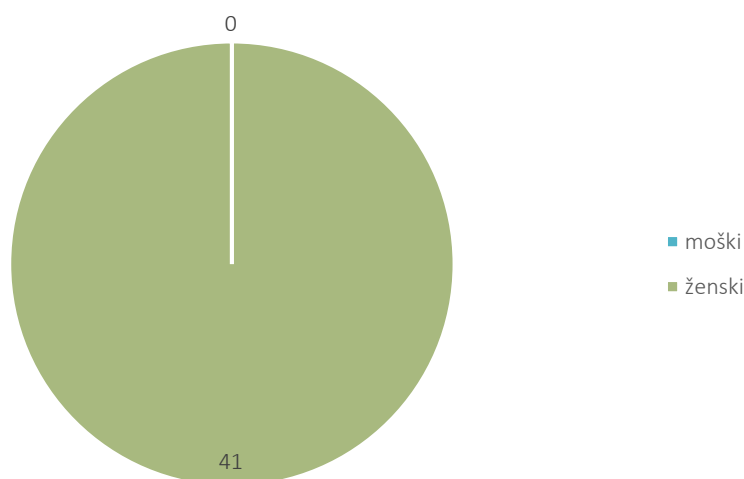
Prav tako sva pripravili plakat in zgibanko s pomembnimi informacijami o prostovoljstvu in zakaj je pomembno postati prostovoljec/-ka (**Priloga 3**).

3.1 Analiza anketnega vprašalnika

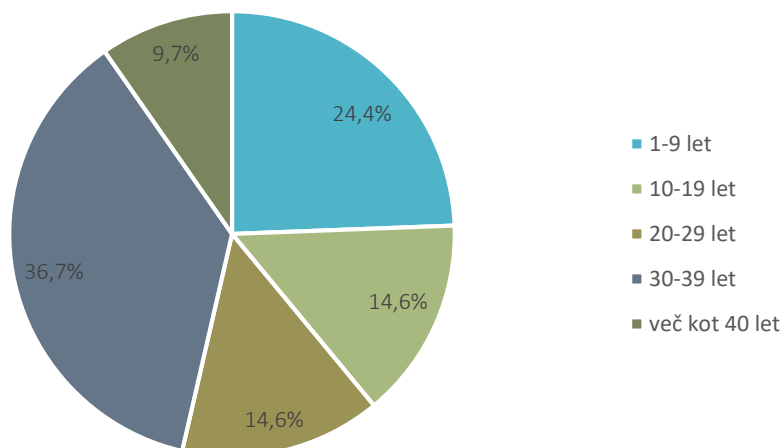
3.1.1 Strokovni delavci šole

Da bi pridobili podatke o »Prostovoljstvu«, sva pripravili anketni vprašalnik. Vzorec anketiranih so bili strokovni delavci šole. Na anketni vprašalnik (**Priloga 1**) je odgovorilo 41 strokovnih delavcev šole. Primernih za obdelavo je bilo tako 41 vprašalnikov.

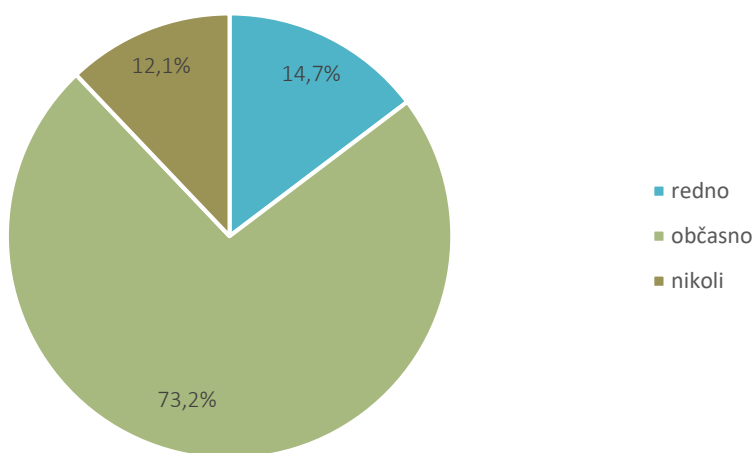
Tabela 1: Spol.

Na anketni vprašalnik je odgovorilo 41 žensk oz. strokovnih delavk šole.

Tabela 2: Delovna doba.

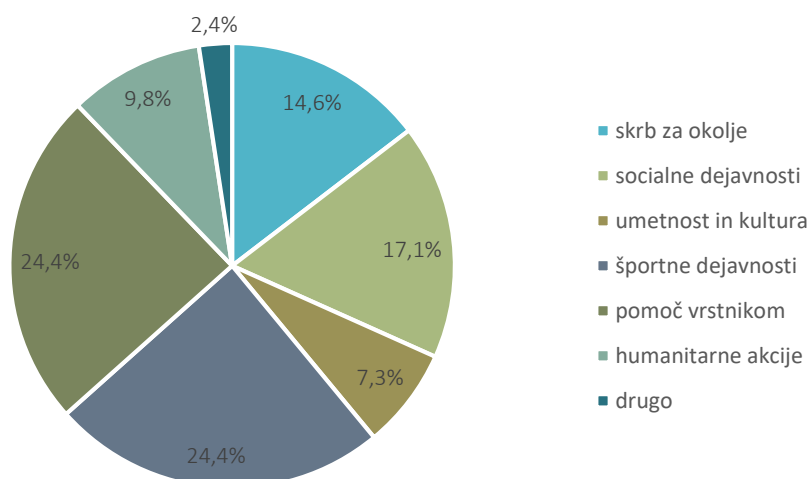
36,7 % strokovnih delavk, ki je odgovarjalo na anketni vprašalnik, ima 30-39 let delovne dobe, 24,4 % ima 10-19 let delovne dobe, 14,6 % ima 10-19 oz. 20-29 let delovne dobe ter 9,7 % ima več kot 40 let delovne dobe.

Tabela 3: Kako pogosto organizirate prostovoljne dejavnosti na šoli?

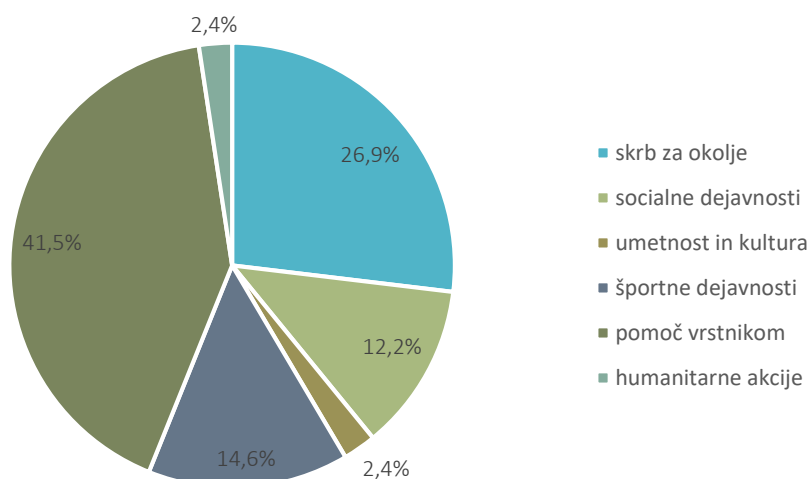
73,2 % oz. 30 anketirank je odgovorilo, da občasno organizirajo prostovoljne dejavnosti na šoli. Medtem ko 14,7 % oz. 6 redno organizira prostovoljne aktivnosti in 12,1 % oz. 5 tega nikoli ne počne.

Organiziranje prostovoljnih dejavnosti na šoli je odličen način za spodbujanje solidarnosti, razvoj skupnosti in osebne rasti učencev.

S pravilnim načrtovanjem in izvajanjem prostovoljnih dejavnosti lahko šola postane središče solidarnosti in družbene odgovornosti.

Tabela 4: Katere vrste prostovoljnih dejavnosti bi bile po vašem mnenju privlačne za učence?

24,4 % strokovnih delavk je odgovorilo, da bi bile med privlačnimi prostovoljnimi dejavnostmi privlačne športne dejavnosti, kot so prostovoljno treniranje mlajših športnikov ter sodelovanje v organizaciji športnih dogodkov. Prav tako je 24,4 % anketirank izbralo pomoč vrstnikom, kot so pomoč pri učenju, tutorstvo ... 17,1 % je izbralo različne socialne dejavnosti, kot so obiskovanje domov za ostarele, pomoč na prireditvah za skupnosti v stiski. 14,6 % anketirank je izbralo skrb za okolje, kot sta čiščenje okolice ter recikliranje. 9,8 % jih je odgovorilo, da bi bile privlačne humanitarne akcije, kot so zbiranje hrane ter oblačil za socialno ogrožene. 2,4 % jih je odgovorilo z drugo. Strokovna delavka, ki je odgovorila z drugo, je zapisala, da bi bila privlačna tudi pomoč živalim, kot je skrb za zapuščene živali, sodelovanje v zavetiščih za živali, zbiranje sredstev za dobrodelne organizacije, ki pomagajo živalim ...

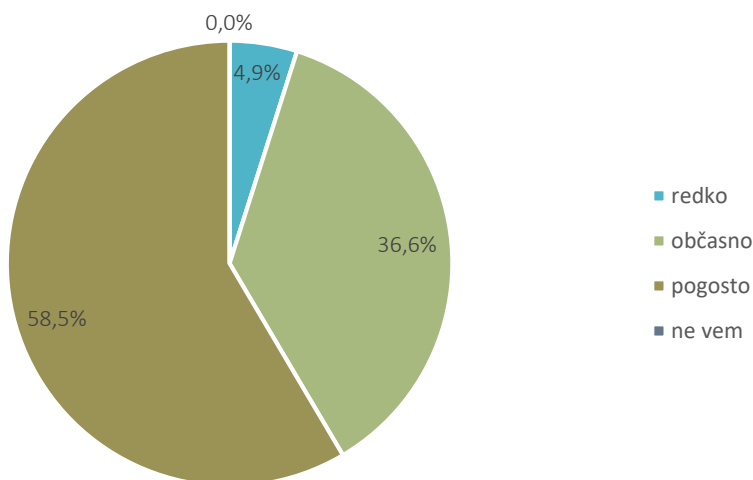
Tabela 5: Katere od zgoraj naštetih aktivnosti bi predlagali, da se izvajajo na šoli?

41,5 % anketirank je odgovorilo, da bi si želele predvsem medvrstniško pomoč, 26,9 % jih je zapisalo, da bi aktivnosti bile usmerjene k skrbi za okolje, 14,6 % aktivnosti, povezanih s športnimi dejavnostmi,

12,2 % aktivnosti, povezanih s socialnimi dejavnostmi in 2,4 % humanitarne akcije oz. aktivnosti, povezane z umetnostjo in kulturo.

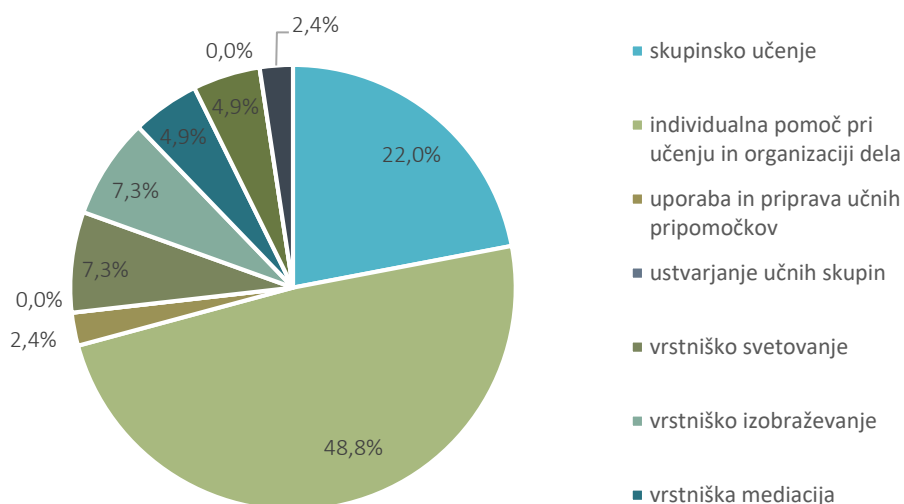
Tabela 6: Kako pogosto menite, da vaši učenci potrebujejo pomoč pri šolskem delu?

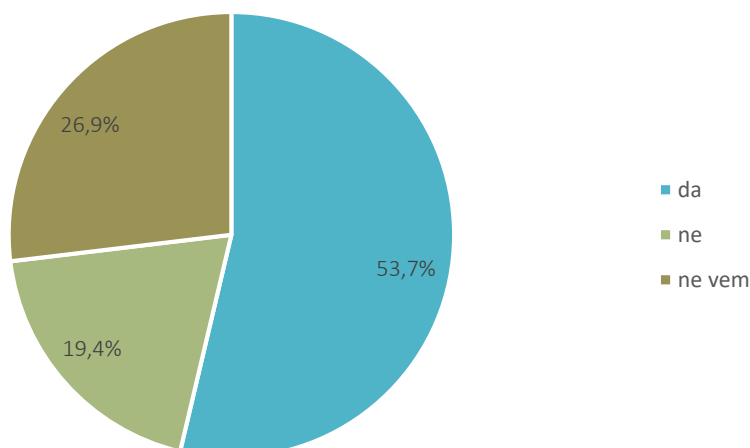
58,5 % strokovnih delavk naše šole je odgovorilo, da učenci pogosto potrebujejo pomoč pri šolskem delu. 36,6 % je odgovorilo, da učenci občasno potrebujejo pomoč, 4,9 %, da se to zgodi redko, ter nobena strokovna delavka ni odgovorila z ne vem.

Potreba po pomoči pri šolskem delu je zelo individualna in se lahko razlikuje med učenci. Obstaja več dejavnikov, ki vplivajo na to, kako pogosto učenci potrebujejo pomoč, med njimi so učenčevo znanje in sposobnosti, podpora doma, posebne učne potrebe ...

Tabela 7: Katere metode pomoči bi bile po vašem mnenju najučinkovitejše?

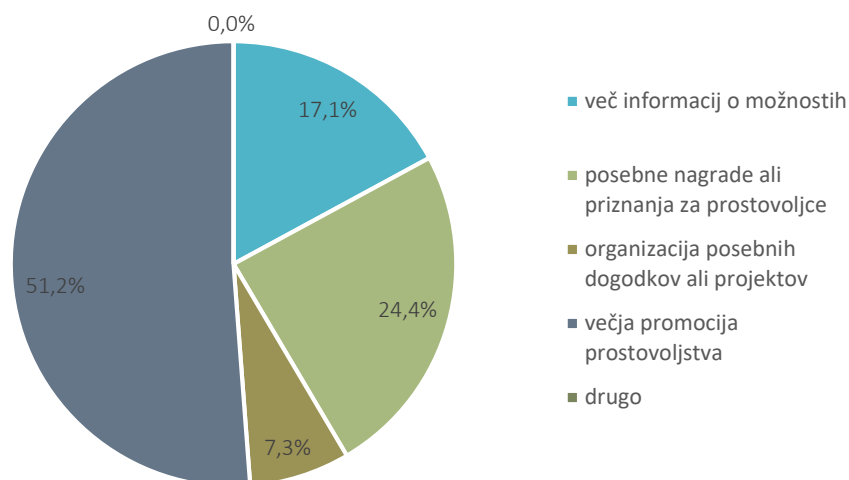

48,8 5 anketiranih strokovnih delavk je odgovorilo, da bi bila najučinkovitejša individualna pomoč pri učenju in organizaciji dela. 22,0 % meni, da bi to bilo skupinsko učenje, 7,3 %, da bi to bilo vrstniško svetovanje in izobraževanje ter 4,9 %, da bi to bili vrstniška mediacija oz. vrstniški programi preprečevanja. 2,4 % je izbralo drugo. Nobena anketiranka ni izbrala dejavnosti ustvarjanje učnih skupin oz. bralne urice.

Tabela 8: Ali menite, da šola dovolj spodbuja sodelovanje učencev v prostovoljnih dejavnostih?

53,7 % anketirank je na vprašanje odgovorili z da, 27,9 % z ne vem in 19,4 % z ne.

Na naši šoli se učitelji trudijo spodbujati sodelovanje učencev v prostovoljnih dejavnostih, saj se zavedajo številnih prednosti, ki jih prinašajo učencem in skupnosti kot celoti. Šola je prepoznala, da prostovoljne dejavnosti igrajo ključno vlogo pri razvoju socialnih, emocionalnih, vodstvenih veščin ter pri razvijanju občutka odgovornosti do drugih.

Tabela 9: Kako bi lahko šola spodbujala večjo udeležbo učencev v prostovoljnih dejavnostih?

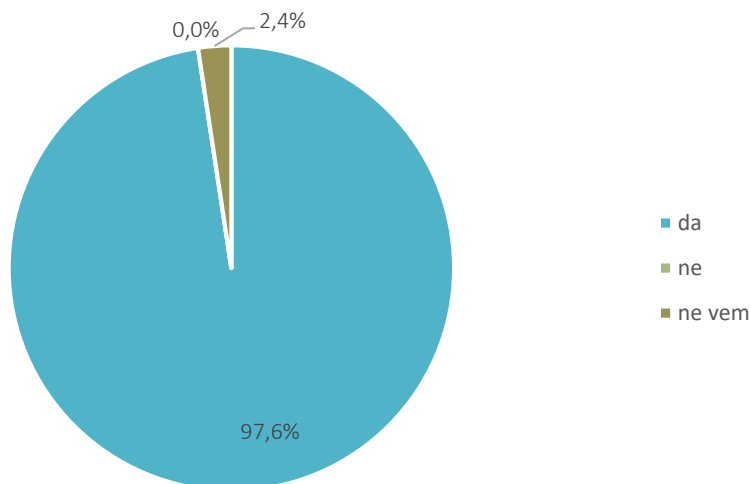
51,2 % strokovnih delavk je odgovorilo, da bi lahko šola namenila več časa in truda promociji prostovoljstva, 24,4 % s posebnimi nagradami ali priznanji za prostovoljce, 17,1 % s tem, da bi omogočila več informacij o različnih možnostih ter 7,3 % z organizacijo posebnih dogodkov ali projektov.

Spodbujanje večje udeležbe učencev v prostovoljnih dejavnostih zahteva celovit pristop, ki zajema različne vidike šolskega okolja. Šola bi po najinem mnenju lahko spodbujala večjo udeležbo z zagotavljanjem pestre ponudbe prostovoljnih dejavnosti, s promocijo, s priznanji, z izobraževanjem o koristi prostovoljnega dela ...

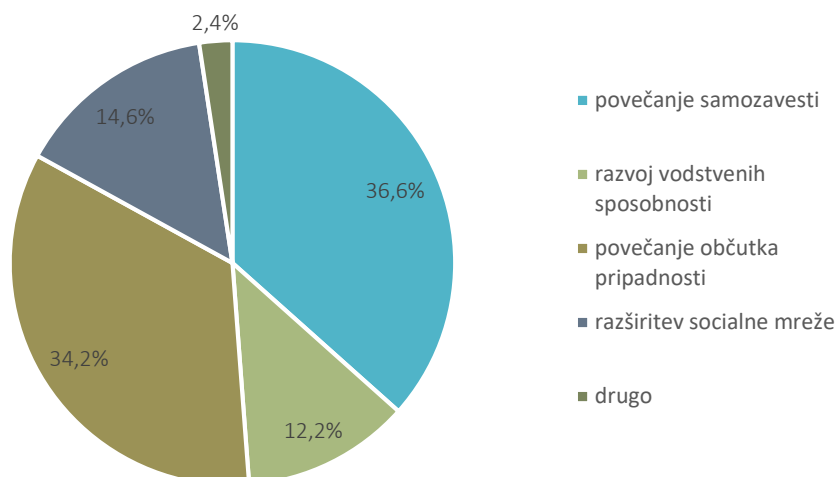
Pomembno je, da se pristop prilagodi specifičnim potrebam in okoliščinam šole ter da se ustvari spodbudno okolje, kjer se učenci počutijo podprte pri sodelovanju v prostovoljnih dejavnostih.

Tabela 10: Ali menite, da bi prostovoljne dejavnosti na šoli pozitivno vplivale na otrokov osebni razvoj?

97,6 % anketirank je odgovorilo z da, 2,4 % oz. ena anketiranka je odgovorila z ne vem.

Tabela 11: Katere konkretne pozitivne učinke prostovoljstva bi opazili pri učencu?

36,6 % anketirank je odgovorilo, da bi učenci povečali svojo samozavest, 34,2 %, da bi se jim povečal občutek pripadnosti, 14,6 %, da bi si s tem razširili socialno mrežo, 12,2 %, da bi s tem razvijali vodstvene sposobnosti ter 2,4 % je odgovorilo z drugo.

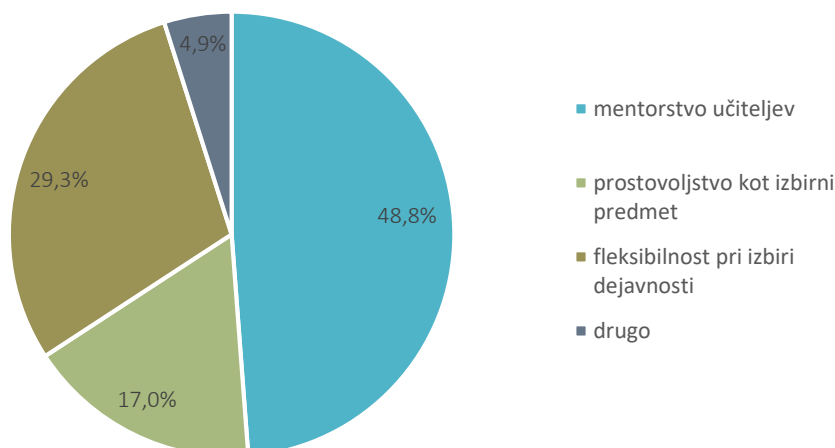
Prostovoljne dejavnosti na šoli lahko izjemno pozitivno vplivajo na osebni razvoj otrok. Številne raziskave in praksa kažejo na različne koristi prostovoljnega dela za posameznike, zlasti za mlade. Med ključne koristi prostovoljnih dejavnosti za osebni razvoj otrok štejemo razvoj socialnih veščin, gradnjo karakterja in vrednot, pridobivanje izkušenj, razvoj samozavesti in samospoštovanja,

razvijanje vodstvenih sposobnosti, izgradnjo mreže medosebnih odnosov, povezavo s skupnostjo, spodbujanje občutka zadovoljstva ...

Skupno gledano prostovoljne dejavnosti na šoli ne le prispevajo k učnemu procesu, temveč tudi k celostnemu razvoju posameznika, oblikovanju karakterja in pripravi otrok na aktivno vlogo v družbi.

Tabela 12: Imate kakršne koli dodatne pripombe ali predloge v zvezi s prostovoljstvom na šoli?

48,8 % anketirank je zapisalo, da bi se na šoli morala organizirati mreža učiteljev, ki bi spremljali in podpirali učence pri njihovih prostovoljnih dejavnostih.

29,3 % anketirank je zapisalo, da bi bila potrebna fleksibilnost pri izbiri dejavnosti. Šola bi morala učencem omogočiti široko paleto prostovoljnih dejavnosti, tako da bi lahko izbirali med različnimi možnostmi glede na interese in sposobnosti.

17,0 % anketirank je zapisalo, da bi morali na šoli ustanoviti izbirni predmet ali delavnice, ki bi bile posvečene prostovoljstvu; to lahko vključuje tako teorijo kot prakso oz. praktične izkušnje.

4,9 % anketirank je odgovorilo z drugo. Učiteljici sta zapisali, da bi lahko učitelj povezal prostovoljne dejavnosti z učno snovjo, s čimer bi omogočili učencem, da povežejo svoje izkušnje iz prostovoljnega dela z učno snovjo in obratno oz. da bi se učenci vključevali v mednarodne projekte, s katerimi bi širili svoja obzorja.

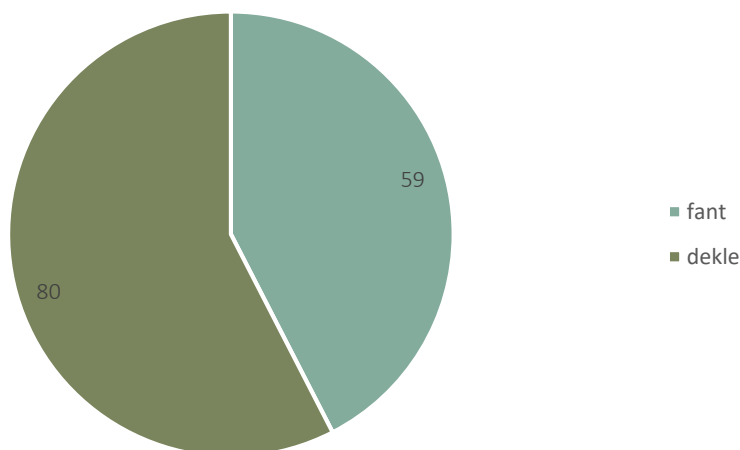
Slika 9: Postani prostovoljec. (GZS, 2022)

3.1.2 Učenci šole

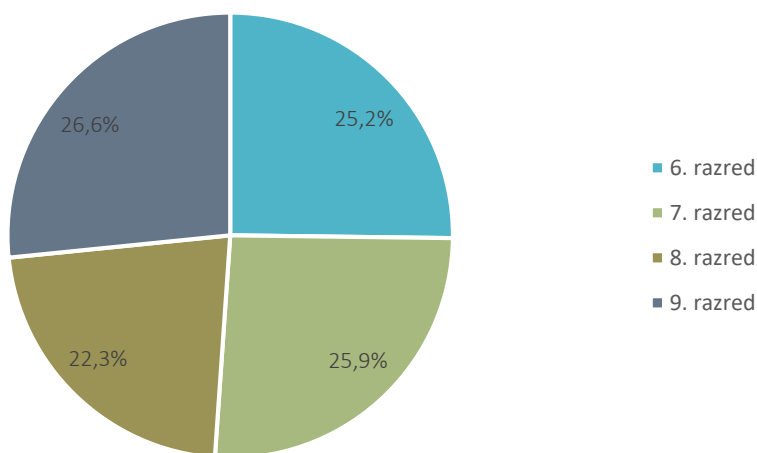
Prav tako sva anketirali učence naše šole. Na anketni vprašalnik (**Priloga 1**) je odgovorilo 139 učencev. Primernih za obdelavo je bilo tako 139 vprašalnikov.

Tabela 13: Spol.

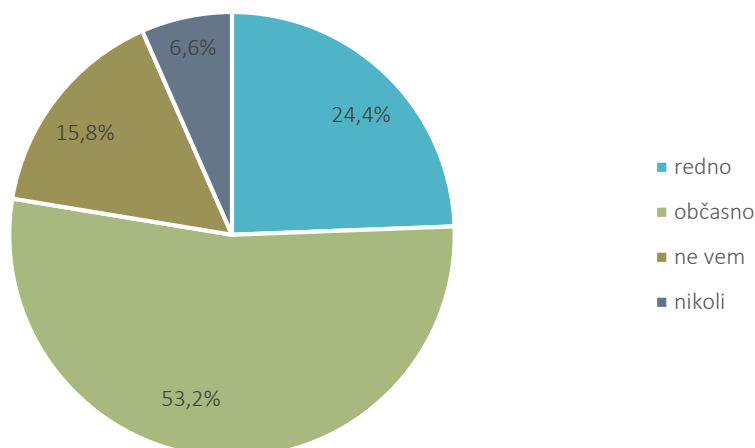

Na anketni vprašalnik je odgovorilo 80 deklet in 59 fantov naše šole.

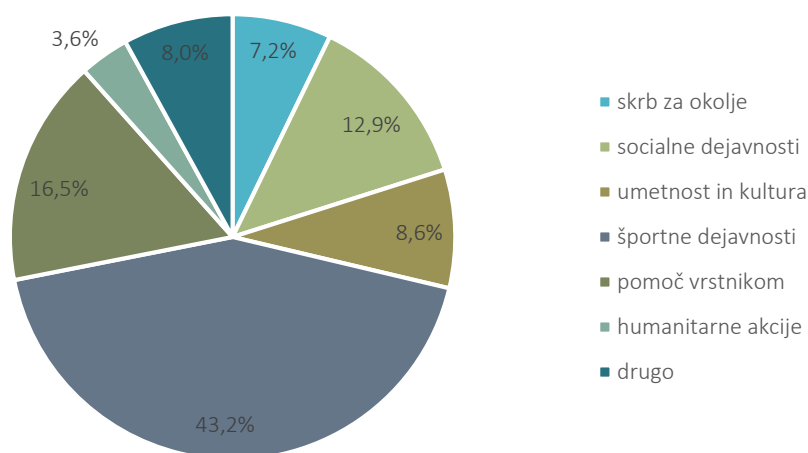
Tabela 14: Razred.

Na anketni vprašalnik je odgovarjalo 35 šestošolcev oz. 25,2 % vseh anketirancev. Na anketni vprašalnik je odgovarjalo tudi 25,9 % sedmošolcev oz. 26, 22,3 % osmošolcev oz. 31 ter 26,6 % devetošolcev oz. 37.

Tabela 15: Kako pogosto bi se želel/a udeleževati prostovoljnih dejavnosti na šoli?

53,2 % vprašanih učencev je odgovorilo, da bi se prostovoljnih dejavnosti udeleževali občasno. 24,4 % jih je odgovorilo, da bi se jih redno udeleževalo, 15,8 % je odgovorilo, da ne vedo in 6,6 %, da se prostovoljnih dejavnosti ne bi udeleževalo.

Tabela 16: Katera vrsta prostovoljnih aktivnosti bi te najbolj zanimala?

43,2 % učencev je odgovorilo, da bi jih najbolj zanimala organizacija športnih dejavnosti, medtem ko je 16,5 % odgovorilo pomoč vrstnikom, 12,9 % socialne dejavnosti, 8,6 % umetnost in kultura, 8,0 % je odgovorilo drugo, 7,2 % je izbralo skrb za okolje in 3,6 % je izbralo humanitarne akcije.

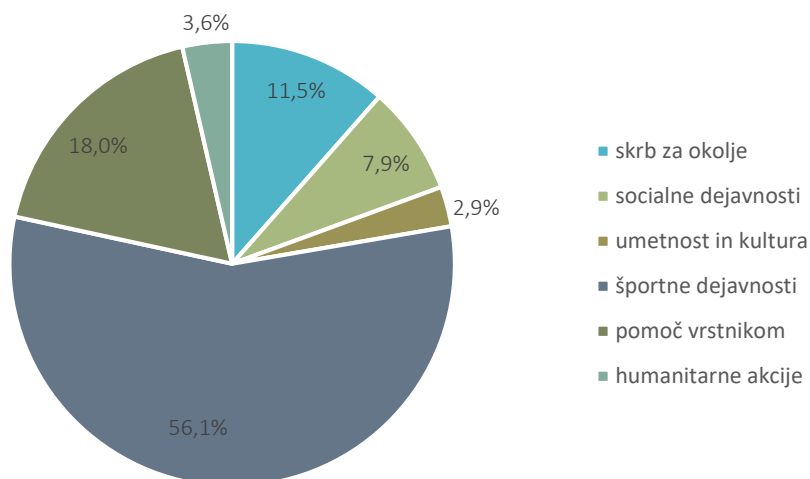
Izbira prostovoljnih dejavnosti je odvisna od posameznikovih interesov, strasti in tega, kje želijo prispevati. Nekateri učenci se odločijo za prostovoljno delo v skupnosti, pomagajo pri skrbi za okolje, sodelujejo v dobrodelnih organizacijah ali se vključijo v izobraževalne projekte.

Če ima učenec specifične interese ali vrednote, ki bi jih želel/a uresničiti skozi prostovoljno delo, je dobro razmisliti o dejavnostih, ki so v skladu s temi cilji. Na primer, če učenca zanima varovanje okolja,

bi lahko sodeloval/a pri čiščenju okolja ali vzdrževanju naravnih habitatov. Če ima rad delo z ljudmi, pa bi se morda odločil/a za prostovoljstvo v skupnosti ali pomoč pri organizaciji dogodkov. Pomembno je, da oseba izbere prostovoljno dejavnost, ki ga oz. jo navdušuje in v kateri vidi priložnost za osebno rast in prispevek k skupnosti.

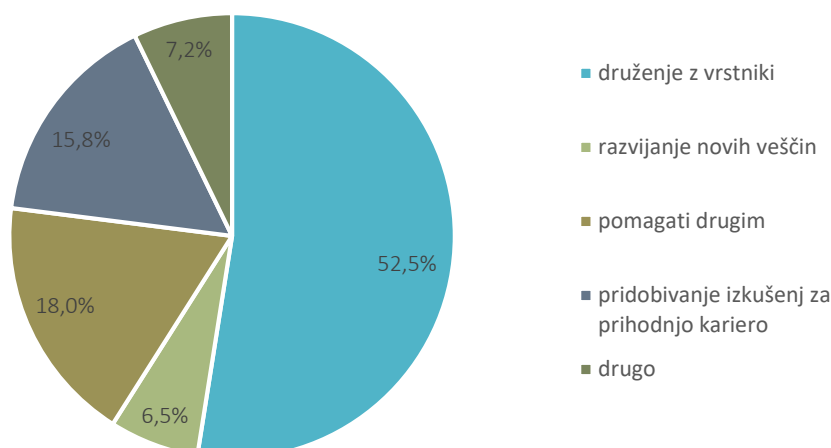
Tabela 17: Katero od zgoraj naštetih aktivnosti bi predlagal/-a, da se izvaja na šoli?

56,1 % vprašanih učencev je predlagalo športne dejavnosti, 18,0 % pomoč vrstnikom, 11,5 % skrb za okolje, 7,9 % socialne dejavnosti, 3,6 % humanitarne dejavnosti in 2,9 % umetnost in kulturo.

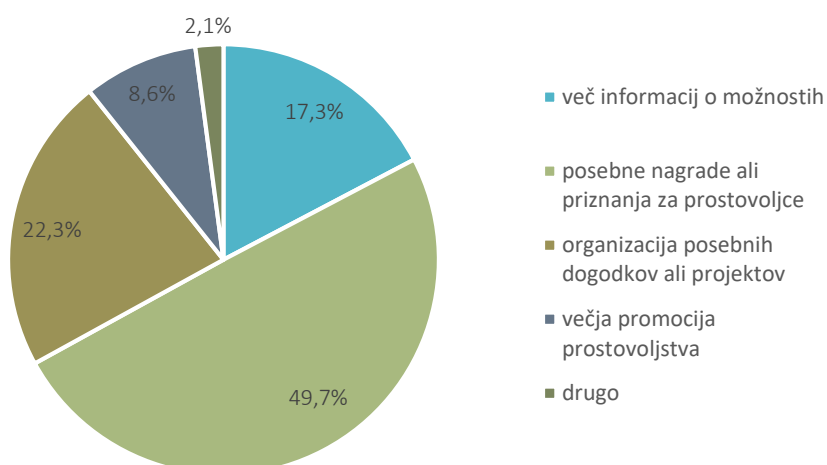

Slika 10: Medgeneracijska srečanja. (Jazbec, 2023)

Tabela 18: Kaj bi te najbolj motiviralo k sodelovanju v prostovoljnih dejavnostih?

52,2 % učencev je odgovorilo, da bi jih najbolj motiviralo k sodelovanju v prostovoljnih dejavnostih druženje z vrstniki, 18,0 % bi motiviralo to, da bi pomagali drugim, 15,8 % pridobivanje izkušenj za prihodnjo kariero, 7,2 % je odgovorilo drugo ter 6,5 % je odgovorilo, da bi jih motiviralo to, da bi razvijali nove veščine.

Motivacija za sodelovanje v prostovoljnih dejavnostih je lahko različna za vsakega posameznika, saj se ljudje razlikujemo glede na svoje interese, vrednote in osebne cilje. Prostovoljne dejavnosti, ki so v skladu z interesi učenca, mu lahko nudijo izjemno zadovoljstvo in motivacijo, zato je pomembno razumeti individualne potrebe in želje učencev ter ustvariti okolje, ki spodbuja njihovo sodelovanje v prostovoljnih dejavnostih.

Tabela 19: Kako meni, da bi lahko šola spodbujala večjo udeležbo v prostovoljnih dejavnostih?

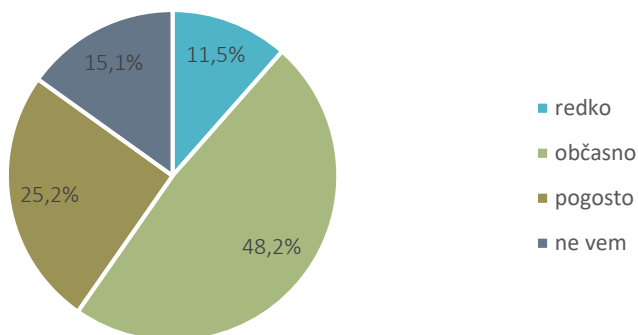
49,7 % je odgovorilo, da bi šola lahko spodbujala večjo udeležbo s pomočjo posebnih nagrad ali priznanj za prostovoljce, 22,3 % z organizacijo posebnih dogodkov ali projektov, 17,3 % s tem, da bi omogočili več informacij o možnostih, 8,6 % z večjo promocijo prostovoljstva ter 2,1 % je odgovorilo z drugo.

Spodbujanje večje udeležbe v prostovoljnih dejavnostih med učenci zahteva premišljen pristop šole. Meniva, da bi šola s kombinacijo teh pristopov lahko ustvarila spodbudno okolje, ki spodbuja učence k sodelovanju v prostovoljnih dejavnostih.

Učenci so na naslednje vprašanje: »Ali imaš kakšne druge ideje ali predloge glede prostovoljnih dejavnosti na šoli?« večinoma odgovorili z ne, le nekaj posameznikov je predlagalo, da bi dobili plačilo za prostovoljstvo, kar je popolnoma v nasprotju ideje o prostovoljstvu.

Tabela 20: Označi, kako pogosto učenci ali sošolci potrebujejo pomoč pri šolskem delu?

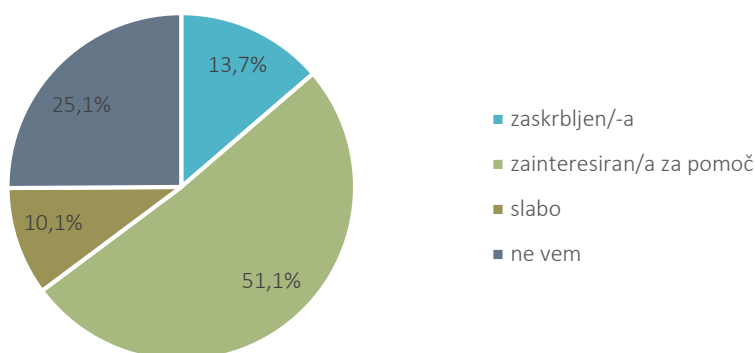

48,2 % učencev občasno potrebuje pomoč pri šolskem delu, 25,2 % jih pogosto potrebuje pomoč, 15,1 % ne ve ter 11,5 % jo potrebuje redko.

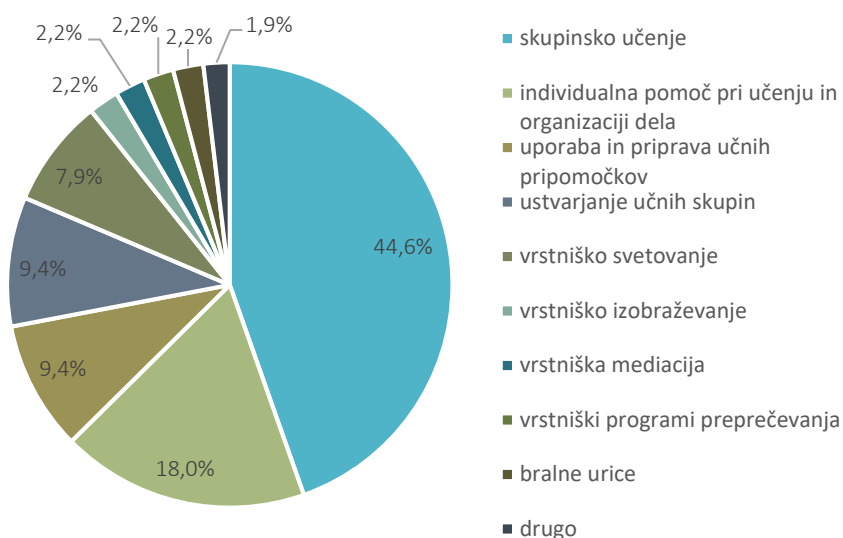
Potreba po pomoči pri šolskem delu med učenci je zelo raznolika in odvisna od različnih dejavnikov, kot so stopnja razreda, predmeti, individualne sposobnosti, učne preference ter podpora in okolje, ki jih obdaja. Nekateri učenci imajo močne akademske sposobnosti in redko potrebujejo dodatno pomoč, medtem ko drugi lahko redno iščejo pomoč pri različnih predmetih.

Šole običajno ponujajo različne oblike pomoči, kot so dodatne ure, individualna ali skupinska svetovanja, mentorstvo, inštrukcije ali podpora za učence s posebnimi potrebami. Pomembno je ustvariti vzpodbudno okolje, kjer se učenci počutijo udobno, da izrazijo svoje potrebe in poiščejo pomoč, ko jo potrebujejo.

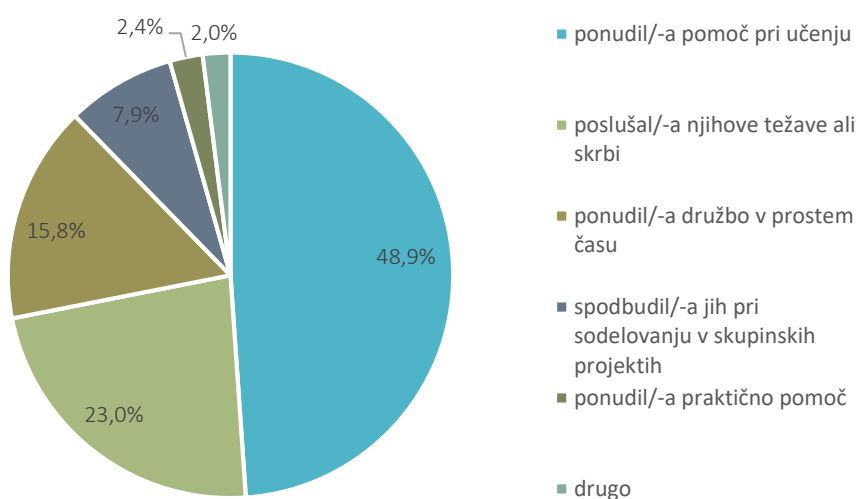
Tabela 21: Kako bi se počutil/-a, če bi opazil/-a, da se učenec ali sošolec spopada z učnimi težavami?

51,1 % je odgovorilo, da bi bili pripravljeni pomagati, 25,1 % ne vedo, kako bi se počutili, 13,7 % bi bili zaskrbljeni in 10,1 % bi se počutilo slabo.

Tabela 22: Katere metode pomoči bi bile po tvojem mnenju najučinkovitejše?

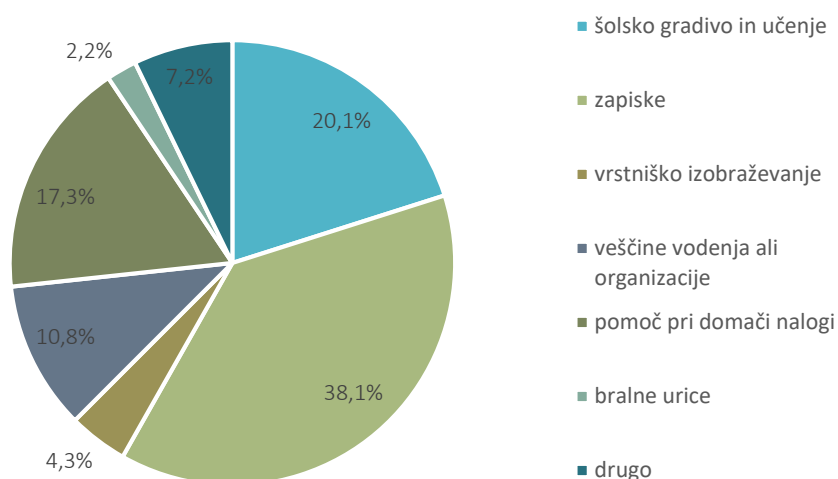
44,6 % verjame, da bi bila najučinkovitejša metoda skupinsko učenje. Medtem ko 18,0 % verjame, da bi bila to individualna pomoč, 9,4 %, da bi bila učinkovita uporaba in priprava učnih pripomočkov oz. ustvarjanje učnih skupin, 2,2 % pa, da bi bile najučinkovitejše mediacija, vrstniško izobraževanje, vrstniški programi preprečevanja, bralne urice oz. vrstniško svetovanje. 1,9 % je odgovorilo z drugo.

Tabela 23: Kako bi najraje pomagal/-a sošolcu/sošolki ali vrstniku/vrstnici?

48,9 % bi vrstniku/vrstnici ponudilo pomoč pri učenju, 23,0 % bi poslušalo njihove težave ali skrbi, 15,8 % bi ponudil družbo v prostem času, 7,9 % bi jih spodbujalo pri dodelovanju v skupinskih projektih, 2,4 % bi ponudil/-a praktično pomoč ter 2,0 % jih je odgovorilo z drugo.

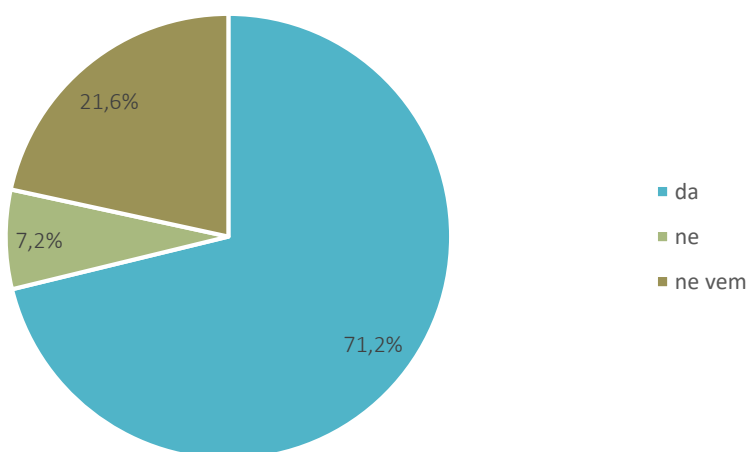
Če učenec želi pomagati sošolcu ali vrstniku, je pomembno upoštevati individualne potrebe in želje osebe, ki ji želimo pomagati. Nekateri potrebujejo svetovanje, nekaterim je všeč skupinsko učenje, spet drugi potrebujejo pomoč pri domačih nalogah, drugi potrebujejo zapiske ter fotokopije učne snovi, druge je potrebno spodbujati oz. jim nuditi pomoč pri organizaciji ...

Pomembno je, da smo vedno spoštljivi do potreb drugih. Posvetiti moramo pozornost njihovim željam in se prilagoditi situaciji, da bi jim lahko najboljše pomagali.

Tabela 24: Katere veščine ali znanja bi najraje delil/-a z drugimi učenci?

38,1 % bi jih najraje delilo zapiske, 20,1 % bi delili šolsko gradivo in jim pomagali pri učenju, 17,3 % bi jim pomagalo pri domačih nalogah, 10,8 % bi z njimi delilo veščine vodenja ali organizacije, 7,2 % je odgovorilo z drugo, 4,3 % bi jim pomagalo z vrstniškim izobraževanjem in 2,2 % bi z njimi bralo na bralnih uricah. Učenci, ki so odgovorili z drugo, bi z njimi delilo športne veščine.

Učenci lahko z vrstniki delijo akademske in umetniške veščine, računalniško znanje, znanje tujega jezika, športne veščine ... Pomembno je, da učenec deli svoje znanje na način, ki je spoštljiv in spodbuden. Sodelovanje in izmenjava znanja med učenci lahko bogatita šolsko izkušnjo ter spodbujata skupnost in medsebojno pomoč.

Tabela 25: Ali meniš, da bi bilo dobro organizirati posebne dejavnosti za medsebojno pomoč med učenci?

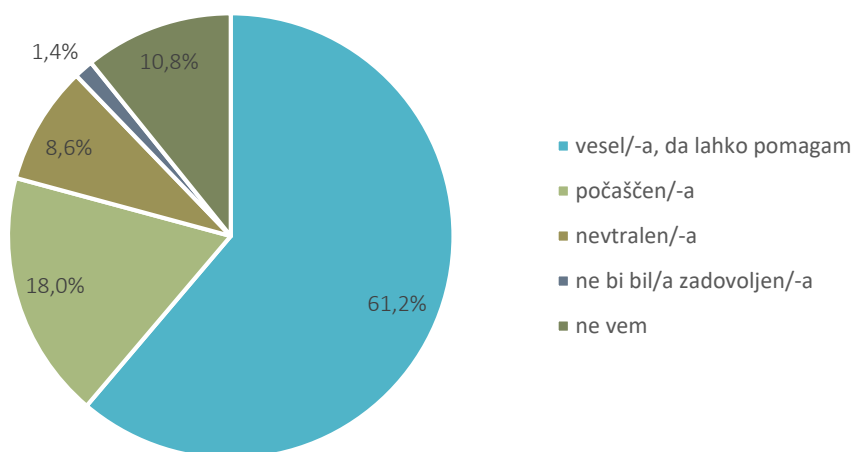
71,2 % učencev je odgovorilo z da, 21,6 % je odgovorilo z ne vem in 7,2 % je odgovorilo z ne.

Meniva, da organizacija medsebojne pomoči med učenci prinaša številne pozitivne učinke. Take dejavnosti lahko spodbujajo sodelovanje, gradnjo skupnosti, razvoj medosebnih veščin in prispevajo k pozitivnemu vzdušju v šolskem okolju.

Razlogi, zakaj bi bilo dobro organizirati takšne dejavnosti, so spodbujanje solidarnosti, saj z medsebojno pomočjo krepimo občutek pripadnosti in solidarnosti med učenci. Skupno delo in medsebojna pomoč spodbujata razvoj komunikacijskih, vodstvenih, sodelovalnih in reševanja konfliktov veščin. Dejavnosti medsebojne pomoči lahko tudi ustvarijo pozitivno in spodbudno okolje, kjer se učenci počutijo podprte in cenjene. Ko učenci pomagajo drug drugemu, razvijajo empatijo in razumevanje potreb sošolcev. To lahko pozitivno vpliva na šolsko klimo in odnose med učenci. Ko leti opazijo, da njihova pomoč pozitivno vpliva na druge, se lahko okrepi tudi njihova samozavest in občutek lastne vrednosti.

Tabela 26: Kako bi se počutil/-a, če bi te sošolec/sošolka ali vrstnik/vrstnica prosil/-a za pomoč?

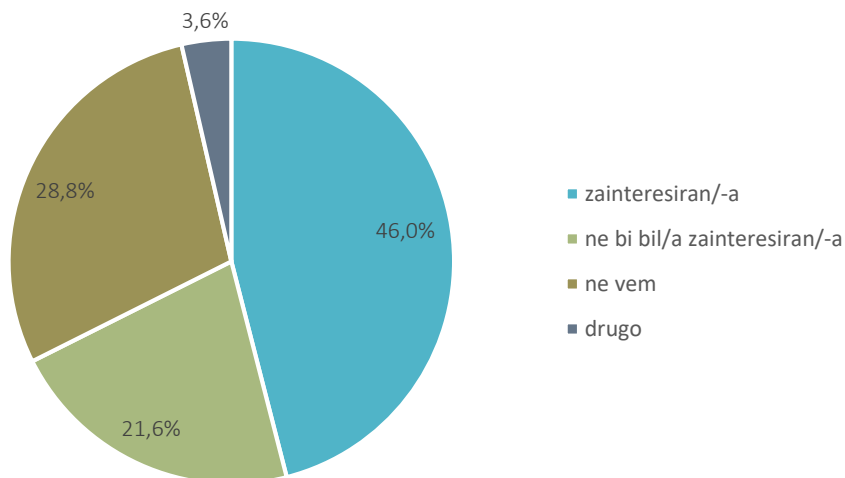
61,2 % učencev je odgovorilo, da bi bili veseli, če bi jih sošolci oz. vrstniki prosili za pomoč. 18,0 % je odgovorilo, da bi bili počaščeni, 10,8 %, da ne vedo, kako bi se počutili, 8,6 %, da bi bili nevtralni ter 1,4 % je odgovorilo, da ne bi bili zadovoljni.

Slika 11: Pomoč sošolcu. (Pikula, 2024)

Tabela 27: Kako bi se počutil/-a glede na zamisel, da bi postal/-a mentor/mentorica ali tutor/tutorka mlajšim učencem oz. tujcem?

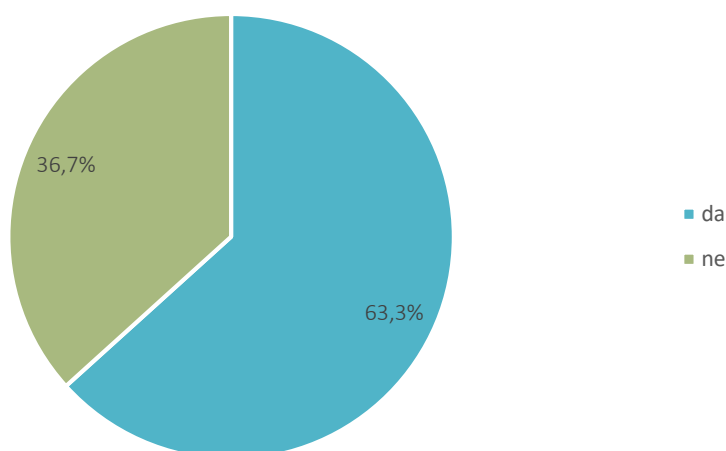

46,0 % učencev je odgovorilo, da bi bili zainteresirani postati mentor/-ica oz. tutor/-ka mlajšim učencem oz. tujcem. 28,8 % ne vedo, 21,6 % jih je odgovorilo, da ne bi bili zainteresirani ter 3,6 % jih je odgovorilo z drugo.

Mentorstvo ali tutorstvo prinaša tako izzive kot tudi priložnosti za osebno rast. Biti mentor ali tutor prinaša odgovornost, saj je učenec odgovoren za usmerjanje, podporo in olajšanje učenja drugih. Ta odgovornost lahko vodi do občutkov odgovornosti in skrbnosti. Učenci, ki nudijo pomoč drugim, čutijo zadovoljstvo, saj pomoč drugim in deljenje znanja prinašajo občutek zadovoljstva in izpolnjenosti ...

Pomembno je, da je mentorstvo ali tutorstvo osnovano na spoštovanju, prilagodljivosti in vzajemnem učenju.

Tabela 28: Ali imaš kakšne osebne izkušnje s pomočjo sošolcem ali učencem? Če DA, prosiva, deli svojo izkušnjo.

63,3 % je na vprašanje odgovorilo z DA in 36,7 % je odgovorilo z NE.

Učenci, ki so odgovorili z da, so zapisali, da so učencem pomagali kot tutorji oz. so se s sošolci učili snov, reševali naloge ali mu ponovno razložili snov na različne načine, da mu/ji je bila snov boljše razumljiva.

Nekateri anketirani učenci so zapisali, da radi pomagajo, ker vedo, da ima lahko vsak učenec težave pri učenju, zato sta vzajemna pomoč in podpora ključnega pomena.

Slika 12: Tako rad pomagam. (Pikula, 2024)

3.2 Intervju z učiteljicama organizatorkama tutorstva na naši šoli

Kako opisujete pomen prostovoljstva na šoli in kakšno vlogo igra v šolski skupnosti?

Pomen prostovoljstva na šoli in v šolski skupnosti je zelo velik, pred vsem učencem pomaga pri boljšemu razumevanju učne snovi.

Kako prispeva prostovoljstvo k bogatenju izobraževalne izkušnje?

Na naši šoli poteka že od leta 2015, takrat smo začeli izvajati vrstniško in medvrstniško tutorstvo, ko so učenci višjih razredov prihajali pomagat učencem nižjih razredov, najpogosteje so jim pomagali v oddelku podaljšanega bivanja. Pogosto so jim pomagali pri branju, včasih pa so jim prebrali tudi kakšno pravljico. Zaradi koronavirusa smo stvari malo opustili, saj ni bilo več toliko stika med starejšimi in mlajšimi učenci. Vrstniško tutorstvo pa smo izvajali tudi med korono, na daljavo, da so si učenci lahko pomagali tudi v korona času.

To nam je tudi uspelo in nam dokazalo, da ima za tisti čas predvsem velik pomen socialna in čustvena nota učencev. Na ta način je bila vzpostavljena socialna povezanost med učenci.

Katere vrste prostovoljskih dejavnosti so na voljo na naši šoli?

Letos na šoli izvajamo samo vrstniško tutorstvo; opazamo, da v višjih razredih zanimanje zanje upada. Zato se soočamo s takšnimi in drugačnimi izzivi, zakaj sploh do tega prihaja in poskusimo učence vzpodbuditi tako, da jim razložimo, na kakšen način to poteka in kaj sploh ta beseda pomeni, saj je za mnoge 'tujka'. Poznamo različne načine tutorstva, na primer pomoč pri domačih nalogah, pomoč pri učenju za test, razlaga snovi, saj učenec včasih lažje razume razlago vrstnika. Imamo pa tudi izjeme, ki že veliko let sodelujejo v vrstniškem tutorstvu in si zaslužijo vse pohvale, saj vsako leto to delo opravljajo prostovoljno.

Ali so to dejavnosti v okviru šole ali izven nje?

Raziskave so tudi dokazale, da vrstniško tutorstvo pomaga splesti prijateljske vezi in seveda pozitivno vpliva na uspeh v šoli. Pri tem pa tudi tutor pridobiva določene veščine in strategije, kako pomagati učencu, mu na enostaven način razložiti snov itd. Pri tem ga usmerjamo in mu pomagamo, saj so tutorji pred velikim izzivom, zato so to večinoma učno boljši učenci. Največji izziv pri tutorstvu je, da tutorski par najde skupni čas in prostor na šoli, a kljub temu učenci hitro uskladijo svoje urnike ali pa se dobivajo, ko so čakajoči oz. imajo prosto uro. Letos so se najbolj nad tem navdušile šestošolke in imajo 'tutorske ure' večkrat na teden.

Kako spodbujate učence, da se vključijo v prostovoljstvo?

Prostovoljstvo na naši šoli poteka na različne načine, na primer zbiranje papirja, oblačil, številnih stvari za prizadete v vojnah (Ukrajina) in ob naravnih nesrečah. Prostovoljno se tudi učenci odpravijo v dom za ostarele in za njih pripravijo kratek program ali pa skupaj z njimi preživijo nekaj časa. Celotna šola se z občinsko skupnostjo povezuje s čistilnimi akcijami. Pevski zbor in nastopajoči učenci pripravljajo različne nastope v parkih, kjer šola organizira tudi bazar.

Šola sodeluje s podjetjem Talum in njihovimi projekti, hkrati pa tudi z Boxmarkom in podjetjem Ekotal, predvsem s projekti, kot je zbiranje zamaškov. Na ta način zagotovo storimo nekaj lepega za naravo in nekaterim ljudem polepšamo dan.

Ali šola izvaja posebne kampanje ali dogodke za spodbujanje prostovoljnega dela?

Vloga učiteljev je zelo pomembna, saj mora učitelj učenca motivirati in mu predstaviti program tutorstva. Učitelj pristopi k učencu z boljšimi učnimi sposobnostmi, če ga oceni, da je primeren za tutoriranje in ga pripravi k temu, da začne pomagati učencem s slabšim učnim uspehom. Hkrati pa učitelj vsem učencem predstavi projekt, jim zada določene cilje in jim pove, kaj se od njih v projektu pričakuje.

Kako vpliva prostovoljstvo na razvoj veščin in karakterja učencev?

Etika in morala se s tutorstvom kar precej povezujeta; prostovoljstvo, sodelovanje, medsebojna pomoč, medsebojno spoštovanje, vse to ju povezuje.

Kako se prostovoljne izkušnje prenašajo na učne rezultate in življenjske veščine?

Ker je šola vzgojna oz. izobraževalna ustanova, preko učnih vsebin vpelje vzgojno noto. Seveda pa tudi preko projektov, kot je tutorstvo.

Ali obstajajo prostovoljski projekti, ki so bili še posebej uspešni ali priljubljeni med učenci?

Starši lahko prostovoljne dejavnosti svojih otrok na šoli podprejo tako, da jih pri tem spodbujajo in podpirajo, jim pomagajo, so jim za vzgled in da so tudi sami naklonjeni prostovoljstvu.

Kakšna je vloga učiteljev pri spodbujanju prostovoljstva med učenci? Kako učitelji podpirajo in vodijo prostovoljske dejavnosti?

Vloga učiteljev je zelo pomembna, saj mora učitelj učenca motivirati in mu predstaviti program tutorstva. Učitelj pristopi k učencu z boljšimi učnimi sposobnostmi, če ga oceni, da je primeren za »tutoriranje« in ga pripravi k temu, da začne pomagati učencem s slabšim učnim uspehom. Hkrati pa učitelj vsem učencem predstavi projekt, jim zada določene cilje pri projektu in jim pove, kaj se od njih pri projektu pričakuje.

Kako se prostovoljstvo povezuje z vrednotami in etiko, ki jih šola spodbuja?

Etika in morala se s tutorstvom kar precej povezujeta; prostovoljstvo, sodelovanje, medsebojna pomoč, medsebojno spoštovanje, vse to ju povezuje.

Kako šola vključuje prostovoljstvo v svoj vzgojni pristop?

Ker je šola vzgojna oz. izobraževalna ustanova, preko učnih vsebin vpelje vzgojno noto. Seveda pa tudi preko projektov, kot je tutorstvo.

Kako prispeva prostovoljstvo k razvoju občutka skupnosti med učenci? Kako prostovoljne dejavnosti krepijo povezanost med učenci?

Tutor in tutorand sta na koncu šolskega leta vsekakor medsebojno bolj povezana.

Kako se šola spopada z izzivi pri izvajanju prostovoljstva?

Največji izziv pri tutorstvu je, da tutorski par najde nek skupen čas in prostor na šoli, a kljub temu učenci hitro uskladijo svoje urnike ali pa se dobivajo, ko so čakajoči oz. imajo prosto uro.

Kako se šola povezuje s skupnostjo skozi prostovoljstvo?

Celotna šola se z občinsko skupnostjo povezuje s čistilnimi akcijami, učenci obiskujejo tudi dom upokojencev ob rojstnih dnevih in raznih praznikih. Pevski zbor in nastopajoči učenci pripravljajo tudi različne nastope v parkih, kjer šola organizira bazar.

Ali šola sodeluje z lokalnimi organizacijami ali podjetji?

Šola sodeluje s podjetjem Talum in njihovimi projekti, hkrati pa tudi z Boxmarkom in podjetjem Ekotal, predvsem s projekti, kot so zbiranje zamaškov.

Kako lahko starši podprejo prostovoljne dejavnosti svojih otrok na šoli?

Starši lahko prostovoljne dejavnosti svojih otrok na šoli podprejo tako, da jih pri tem spodbujajo in podpirajo, jim pomagajo, so jim za vzgled in da so tudi sami naklonjeni prostovoljstvu.

3.3 Spletna stran – PROSTOVOLJSTVO NA OŠ KIDRIČEVO

Sestavili sva spletno stran o prostovoljstvu na naši osnovni šoli. Na spletni strani sva vključili naslednje elemente:

- ✿ **dobrodošlica**, ki jasno izraža namen strani in vabi obiskovalce k sodelovanju v prostovoljskih dejavnostih na osnovni šoli;
- ✿ **osnovne informacije o šoli**, kjer sva podali kratek opis osnovne šole, njenih vrednot in ciljev ter informacije o lokaciji;
- ✿ **projekti in dejavnosti**, kjer sva podali seznam trenutnih prostovoljskih projektov in dejavnosti;
- ✿ **kako se pridružiti** z navodili, ki bi se želeli pridružiti prostovoljskim dejavnostim;
- ✿ **odgovori na pogosta vprašanja** v zvezi s prostovoljstvom na OŠ Kidričevo;
- ✿ **kontaktne informacije**, kjer sva vključili e-poštni naslov, kjer lahko starši in učenci dobijo več informacij ali se prijavijo na prostovoljske dejavnosti;
- ✿ **izjave in mnenja** tistih, ki so že sodelovali v prostovoljskih projektih na šoli;
- ✿ **povezave do socialnih medijev** za lažjo komunikacijo, foto galerije in deljenje informacij.

Skušali sva upoštevati oblikovne smernice, da je stran pregledna, enostavna za navigacijo in privlačna za obiskovalce. Spletno stran tudi redno posodabljava, saj želiva ohraniti aktualnost informacij.

Povezava do spletne strani:

<https://www.prostovoljstvo-na-os-kidricevo.com/>

Slika 13: Spletna stran "Prostovoljstvo na OŠ Kidričevo". (Horvat, 2024)

3.4 Platforma za učenje

3.4.1 Platforma

Zamislili sva si tudi platformo, ki bi se osredotočala na zagotavljanje sodobne alternative klasičnim inštrukcijam. Učenci bi lahko koristili platformo za učenje, kjer je poudarek na interaktivnosti, prilagodljivosti in personalizaciji izobraževanja. S pomočjo naprednih algoritmov se bi platforma prilagajala posameznikovemu tempu učenja in preferencam, kar bi omogočilo bolj učinkovito pridobivanje znanja. Platforma bi bila dostopna prek različnih naprav in bi omogočala širok nabor učnih vsebin na različnih področjih. S tem želiva spodbujati sodobne pristope k izobraževanju in omogočiti uporabnikom kvalitetno učno izkušnjo, prilagojeno njihovim potrebam.

Slogan najine platforme bi bil: "Just learn it."

Slika 14: Logotip aplikacije Learn.it. (Horvat in Strgar, 2024)

Najina platforma, poimenovana Learn.it, bi torej predstavljala sodobno alternativo klasičnim inštrukcijam in bi ponujala inštrukcije za vse osnovnošolske predmete s pomočjo umetne inteligence in tako olajšala učenje. Dostopna bi bila vse dni v tednu, 24 ur na dan. Platforma bi bila zabavna in vedno dostopna pomoč, s katero bi lahko učenci nadgradili in izboljšali svoje znanje. Snov bi bila predstavljena na razumljiv in enostaven način ter prilagojena vsakemu posamezniku glede na njegove potrebe.

Do nje bi učenci dostopali preko spletne strani šole in jo namestili na svoj računalnik. Z uporabo aplikacije bi se lahko izboljšali njihovi dosežki v šoli in s tem bi se dvignila njihova samozavest in samopodoba.

Vsebine bi nastale v sodelovanju učiteljev in učencev tutorjev, ki bi na takšen način lahko pomagali večjemu številu učencev z učnimi težavami. Tako učenci kot učitelji bi izvajali različne dejavnosti, ki bi izboljšale učenje in poučevanje. Učitelji bi ustvarjali interaktivne učne vsebine, kot so predstavitve in kvize, ki bi omogočali učencem bolj angažirano učenje. Na voljo bi bila orodja za enostavno ocenjevanje nalog in dajanje povratnih informacij učencem, saj meniva da bi bilo avtomatizirano ocenjevanje kvizov in preprosto sledenje napredku koristno. Prav tako bi učitelji ustvarjali video predavanja, kar bi omogočalo učencem, da se učijo na bolj interaktiven način in v svojem »tempu«. Platforma bi omogočala tudi:

- sodelovalno učenje med učenci, saj bi omogočala sodelovalno učenje oz. sodelovanje pri skupinskih projektih, ki bi jih dodelili učitelji;
- možnost razprave, ki bi omogočila izmenjavo mnenj in idej ter možnost, da se učenci posvetujejo preko klepeta ali video klicev za dodatno pomoč ali razjasnitev vprašanj;
- prilagoditev učnih vsebin glede na stopnjo znanja in interese posameznega učenca;

- sledenje napredku učencev in oceno njihovega razvoja skozi čas, kar bi bilo koristno pri zagotavljanju prilagojenega učenja.

3.4.2 Klasične inštrukcije ali platforma Learn.it

Znanje, ki ga pridobimo v osnovni šoli, ima pomembno vlogo za nadaljnje šolanje vsakega posameznika. Aplikacija za inštrukcije Learn.it bi rešila tri glavne probleme uspešnega učenja in nudila kakovostno in celostno obravnavo učne snovi. Pri učencih se pojavlja vedno več specifičnih učnih težav (1), inštrukcije so vedno dražje (2) in jih starši pogosto ne morejo omogočiti svojim otrokom, prav tako pa inštruktorji niso vedno dostopni (3). Ker želiva, da bi bila pomoč dostopna širšemu krogu učencev naše šole, jim želiva ponuditi aplikacijo za osnovnošolske inštrukcije. Prav tako bi lahko do vsebin učenci dostopali takoj v vsakem trenutku, ko bi se pojavila težava. S tem bi razbremenili tudi starše, saj se pogosto zgodi, da zaradi službe ali drugih obveznosti le-ti nimajo časa pomagati svojim otrokom pri učenju in jih voziti na različne inštrukcije.

Klasični inštrukcijski modeli pogosto ne zagotavljajo zadostne prilagodljivosti posameznikovemu tempu učenja. Nekateri učenci se hitreje učijo, medtem ko drugi potrebujejo več časa. Learn.it bi rešil ta problem s pomočjo naprednih algoritmov, ki bi spremljali napredek vsakega posameznika in se prilagajali njegovim potrebam. S tem bi omogočili prilagodljivo učenje, kar bi povečalo učinkovitost izobraževanja in zagotavljalo, da vsak posameznik pridobi znanje v svojem ritmu.

Klasične inštrukcije ne ponujajo dovolj personalizacije, kar lahko vodi do manjše motivacije in zmanjšanja učinkovitosti učenja. Learn.it bi omogočal visoko stopnjo personalizacije izobraževanja. S pomočjo platforme bi spremljali individualne preference, interese in cilje uporabnikov ter jim nudili prilagojene učne materiale. S tem bi spodbujali boljše razumevanje in ohranjali visoko stopnjo motivacije med učenjem.

Tradicionalni inštrukcijski modeli so lahko omejeni z geografskimi omejitvami in omejenim naborom učnih vsebin. Learn.it bi ponudil dostop do širokega nabora učnih vsebin prek spleta. Raznolikost vsebin bi omogočila uporabnikom, da izbirajo med različnimi področji in se učili v skladu s svojimi interesi. S tem bi prispevali k raznolikosti izobraževalnih izkušenj in spodbujali kontinuirano učenje v različnih smereh.

3.4.3 Komu bi bila platforma namenjena

Ciljna skupina za Learn.it bi bili učenci naše šole ter starši. Najin cilj je, da se platforma prilagodi potrebam in pričakovanjem različnih uporabniških skupin, s čimer bi zagotovili široko uporabo in zadovoljstvo različnih ciljnih skupin.

Učenci so izjemno raznolika skupina in njihove značilnosti ter življenjski slog se močno razlikujejo glede na starost, stopnjo izobraževanja, kulturne vplive, družbeni kontekst in druge dejavnike. Njihov življenjski slog je močno povezan z učnim procesom, domačimi nalogami in s šolskimi dejavnostmi. Pomembni so tudi igra, raziskovanje in socialno učenje. Družinska ozadja, vrednote in pričakovanja lahko močno oblikujejo življenjski slog učencev. Starši so vedno bolj zaposleni, nekateri ne zmorejo pomagati svojim otrokom v višjih razredih, pogosto pa tudi nimajo denarja, da bi jim omogočili drage individualne inštrukcije. Zaradi slabega učnega uspeha se lahko pri otrocih začnejo pojavljati tudi druge težave, kot so vedenjsko-čustvene težave, izstopajoče vedenje, psihosomatske težave ... Z uspešnostjo v šoli lahko preprečimo marsikatero drugo težavo. Prav tako je znanje, ki ga učenci pridobijo v osnovni šoli, dobra podlaga za nadaljnje učenje in uspeh v srednji šoli. Večina staršev pogosto išče dodatne vire in orodja za podporo otrokovemu izobraževanju. Platforma bi ponujala

material, ki bi bil koristen za domačo uporabo in bi sledil učnemu načrtu, hkrati pa omogočal staršem aktivno sodelovanje v izobraževalnem procesu svojih otrok.

Razumevanje teh značilnosti je pomagalo oblikovati izobraževalno platformo, da bolje prilagaja učne vsebine in metode, da bi učence bolj vključili in podprli v njihovem učnem procesu.

Ciljna skupina bi bili osnovnošolski otroci, ki imajo:

- učne težave pri posameznih predmetih,
- ki si želijo izboljšati svoje znanje,
- pridobiti nove veščine ...

Aplikacija bi jim nudila razlago točno določene snovi, ki jih zanima, primere in dodatne vaje.

3.4.4 Prednosti aplikacije

Learn.it bi bila aplikacija, ki bi ponujala hitre, jedrnat in jasne inštrukcije za osnovnošolske otroke, ko se pojavi težava pri razumevanju snovi, ko se učenci sami ne znajo učiti ali jim preprosto samo šolska razlaga snovi ni dovolj. Inštrukcije/pomoč bi bila s to aplikacijo dostopna kjerkoli in kadarkoli. Učencem bi bilo tako omogočeno hitro in lažje učenje, vedno dostopne inštrukcije, večja motivacija za učenje, učenje bi bilo bolj zabavno, lahko bi si izbrali točno določeno snov, ki je ne razumejo.

Učenec bi si lahko sam izbral predmet oziroma predmetno področje, pri katerem potrebuje pomoč, ter poglavja, ki ga zanimajo. S pomočjo umetne inteligence bi dobil takoj odgovor na konkretno zastavljeno vprašanje. Aplikacija bi omogočila tudi številne vaje s takojšnjo povratno informacijo o uspešnosti rešenih vaj.

Learn.it bi bila inovativna izobraževalna platforma, ki bi prinašala sodobno in prilagodljivo izkušnjo učenja za različne ciljne skupine. Zasnovana bi bila kot uporabniku prijazna in interaktivna spletna platforma, ki bi omogočala dostop do raznolikih učnih vsebin na enem mestu. Ključne prednosti aplikacije bi bile:

- personalizirano učenje, saj bi Learn.it ponujala visoko stopnjo prilagodljivosti in personalizacije učenja s pomočjo naprednih algoritmov umetne inteligence; to bi omogočilo individualizirano izkušnjo, ki bi se prilagajala specifičnim potrebam vsakega posameznika;
- napredna analitika napredka, saj izboljšane analitične funkcionalnosti omogočajo natančen vpogled v napredek posameznika, kar bi učencem omogočalo boljše razumevanje in prilagajanje učnih poti;
- raznolikost vsebin, saj bi Learn.it ponujal obsežno knjižnico vsebin, ki bi zajemala različna področja znanja in omogočala učenje akademskih predmetov ter pridobivanje praktičnih veščin na enem mestu;
- sodobni učni materiali, kot so interaktivne animacije, video vsebine, igralni elementi in druge inovativne metode poučevanja, ki ohranjajo motivacijo učencev; razlage snovi bi bile podkrepljene z veliko primeri, dodanih bi bilo veliko interaktivnih vaj in delovnih listov za dodatno utrjevanje snovi, s pomočjo katerih bi dobili tudi povratno informacijo, koliko posameznik zna;
- skupnost učečih, ki spodbuja sodelovanje, izmenjavo izkušenj in ustvarjanje skupnosti učečih, kar bi povečalo angažiranost in pozitivno učno okolje;
- praktično učenje, saj bi bil poudarek na praktičnih nalogah in projektih, ki bi omogočali uporabnikom uporabo teoretičnega znanja v realnih situacijah;

- možnost sodelovanja, deljenja izkušenj in komuniciranja s sošolci prek vgrajenih komunikacijskih orodij; to bi ustvarjalo skupnost učečih, ki bi si medsebojno pomagali in delili znanje;
- možnost izbire med različnimi učnimi potmi glede na cilje, interese in trenutno znanje posameznika; to bi omogočalo prilagodljivost in osebno prilagojeno izobraževanje;
- orodja za analizo napredka, ki bi omogočali uporabnikom vpogled v dosežke, šibke točke in področja, kjer je mogoče izboljšati razumevanje;
- dostopnost in prilagodljivost, saj bi aplikacija omogočala možnost učenja od kjerkoli in kadarkoli prek spleta vse dni v tednu, 24 ur na dan, kar bi omogočalo prilagodljivost in dostopnost za široko paleto uporabnikov; ključna prednost bi bila ta, da bi bila aplikacija dostopna; ko bi se pri učenju pojavila dilema ali dodatno vprašanje, odpreš aplikacijo in takoj dobiš odgovor, kar je pri klasičnih ali online inštrukcijah nemogoče; inštrukcije so prilagojene vsakemu posamezniku glede na njegovo predznanje in potrebe, prav tako njihova ponudba inštrukcij ni omejena samo na eno šolsko uro, ampak je dostop do njih časovno neomejen; prav tako se za inštrukcije ni potrebno nikamor voziti, ampak so dostopne doma;
- nenehno izpopolnjevanje in posodabljanje, saj je njihova glavna skrb za nenehno izboljševanje platforme, dodajanje novih vsebin in funkcionalnosti v skladu s potrebami in trendi na področju izobraževanja.

Prednost je tudi ta, da bi bila aplikacija zelo pregledna in enostavna za uporabo, omogočala preprost dostop do vaj in delovnih listov ter nudila možnost povratne informacije; snov lahko učenec obdeluje in nadgrajuje v svojem tempu; prilagojena je vsem učnim stilom, saj nudi tekstovne in grafične prikaze snovi ter tudi možnost zvočnega predvajanja.

Celotna platforma bi bila oblikovana tako, da bi spodbujala pozitivno izobraževalno izkušnjo, neglede na starost, izhodiščno znanje ali cilje posameznika. S sodobnim pristopom k učenju bi Learn.it odpiral vrata za kontinuirano izobraževanje in razvoj vseživljenjskega učenja.

3.4.5 Dodana vrednost aplikacije

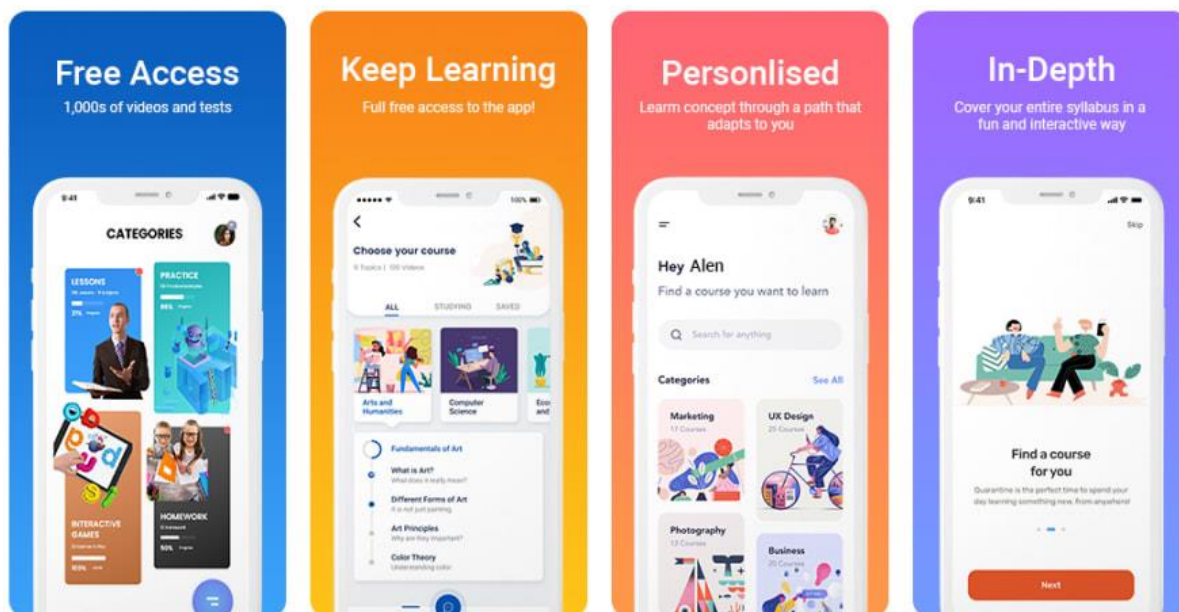
Učenci bi z dostopom do aplikacije Learn.it dobili:

- personalizirane učne poti in vsebine, prilagojene posameznikovim potrebam in učnim stilom;
- dostop do raznolikih učnih vsebin, ki zajemajo širok spekter področij znanja, vključno z akademskimi predmeti, praktičnimi veščinami in specializiranimi temami;
- interaktivne lekcije, animacije, vprašalnike in igralne elemente, ki ohranjajo visoko raven motivacije in angažiranosti med učenjem;
- praktične naloge in projekte, ki omogočajo uporabnikom uporabo naučenega znanja v realnih situacijah;
- orodja za analizo in spremljanje napredka, ki omogočajo vpogled v dosežke, šibke točke in območja, kjer je mogoče izboljšati razumevanje gradiva;
- fleksibilnost učenja s poudarkom na dostopu od kjerkoli in kadarkoli prek spleta;
- sodelovanje z drugimi učenci, deljenje izkušenj in sodelovanje v skupnosti, ki spodbuja vzajemno učenje;
- možnost prilagajanja tempu učenja glede na posameznikove potrebe in življenjski ritem;
- ciljno usmerjeno učenje z izpostavljanjem specifičnih področij, ki jih posameznik želi izboljšati ali razvijati;

- spodbujanje pozitivne izobraževalne izkušnje, ki gradi veselje do učenja in razvojno naravnost.

Te koristi izhajajo iz prilagodljivega, interaktivnega in personaliziranega pristopa Learn.it, ki cilja na izboljšanje učne izkušnje posameznikov na različnih področjih izobraževanja.

Slika 15: Spletna aplikacija za učenje. (Technolabs, 2021)

4 RAZPRAVA

Prostovoljstvo na osnovnih šolah ima pomembno vlogo pri razvoju mladih posameznikov in oblikovanju odgovornih, sočutnih ter družbeno osveščenih posameznikov. Prostovoljstvo na osnovnih šolah zajema različne vidike, ki segajo od vpliva prostovoljske dejavnosti na razvoj otrok do pomena prostovoljstva za skupnost in širše družbeno okolje.

Namen raziskovalne naloge je bil prepoznati poglobljen vpogled v pozitivne učinke prostovoljstva v šoli ter prispevati k spodbujanju in razvijanju prijetnega vzdušja v šoli, medsebojnega spoštovanja in povezanosti, občutek pripadnosti ... Tako sva si zastavili šest hipotez, ki jih bova v nadaljevanju potrdili oz. ovrgli.

- ✓ **Hipoteza 1:** Učenci, ki sodelujejo v prostovoljnih dejavnosti na šoli, razvijajo različne veščine, kot so sposobnost sodelovanja, komunikacije in empatije.

Hipotezo sva potrdili, saj sva s pomočjo anketnih vprašalnikov, intervjuja ter opazovanja ter sodelovanja v prostovoljnih dejavnostih ugotovili, da obstaja povezava med sodelovanjem učencev v prostovoljnih dejavnostih na šoli in razvojem različnih veščin, kot so sposobnost sodelovanja, komunikacije in empatije.

- ✓ **Hipoteza 2:** Učenci, ki prostovoljno sodelujejo pri dejavnostih, imajo močnejši občutek pripadnosti šolski skupnosti.

To hipotezo sva potrdili, saj sva s pomočjo različnih raziskovalnih metod ugotovili, da obstaja pozitivna povezava med prostovoljnim sodelovanjem učencev pri dejavnostih in občutkom pripadnosti šolski skupnosti. Sodelovanje v prostovoljnih dejavnostih običajno vključuje povezovanje z drugimi učenci in skupinsko delo, kar prispeva k občutku pripadnosti in vključenosti v šolsko skupnost.

- ½ **Hipoteza 3:** Učenci, ki se vključujejo v prostovoljno pomoč, bodo dosegli boljše učne rezultate.

Hipotezo sva delno potrdili, saj sva ugotovili, da obstaja pozitivna povezava med vključevanjem učencev v prostovoljno pomoč in doseganjem boljših učnih rezultatov, saj prostovoljna pomoč spodbuja razvoj komunikacijskih veščin, izboljšanje samozvesti in občutek osebne zadovoljitve, kar lahko vpliva tudi na učne uspehe. Da bi potrdili to hipotezo, bi morali izvesti raziskavo, ki bi vključevala primerjavo učnih rezultatov med učenci, ki se vključujejo v prostovoljno pomoč, in tistimi, ki se ne. Metode raziskovanja bi lahko vključevale analizo ocen, anketo o učnem napredku ter druge ustrezne raziskovalne pristope.

- ½ **Hipoteza 4:** Redno sodelovanje v prostovoljni pomoči bo imelo pozitiven vpliv na zmanjšanje stresa in tesnobe pri učencih.

Hipotezo sva delno potrdili, saj lahko prostovoljna pomoč prinaša občutek pripadnosti, smisla in zadovoljstva, kar lahko pozitivno vpliva na duševno dobrobit. Za preverjanje te hipoteze bi bilo potrebno izvesti nadaljnjo raziskavo, ki bi zajemala oceno ravni stresa in tesnobe med učenci, ki redno sodelujejo v prostovoljni pomoči, in tistimi, ki tega ne počnejo. Metode raziskovanja bi lahko

vključevale vprašalnike o stresu in tesnobi, opazovanje vedenja, intervjuje ter druge ustrezne raziskovalne pristope.

- v Hipoteza 5:** S pomočjo računalniške aplikacije – spletne strani bodo tako učenci kot učitelji lažje poiskali pomoč učenca oz. sovrstnika.

To hipotezo sva potrdili, saj je uporaba računalniške aplikacije – spletne strani olajšala iskanje pomoči med učenci in učitelji. To je v praksi prineslo več prednosti, kot so lažja komunikacija, hitrejši dostop do informacij ter hitrejša reševanje težav. Vsekakor ima uporaba računalniških aplikacij potencial za olajšanje in izboljšanje procesa iskanja pomoči med učenci in učitelji v šolskem okolju.

- ½ Hipoteza 6:** Uporaba platforme Learn.it v učnem okolju bo pozitivno vplivala na učne rezultate učencev.

Hipotezo sva delno potrdili, saj nama še ni uspelo ustvariti dejanske platforme. Najina želja je, da bi platforma zaživela do začetka prihodnjega šolskega leta. Vendar lahko kljub temu predpostavlja, da bodo učenci imeli:

- koristi od individualiziranega učenja in prilagajanja učnega gradiva, ki ga bo omogočala platforma,
- da se bo povečalo razumevanje snovi in izboljšali učni rezultati,
- da se bo s sodelovalnim učenjem spodbudila izmenjava idej in izboljšalo razumevanje snovi,
- da bodo interaktivne učne vsebine povečale angažiranost učencev, kar naj bi pozitivno vplivalo na njihovo motivacijo za učenje,
- ...

5 ZAKLJUČEK

Prostovoljstvo na osnovnih šolah predstavlja temeljni gradnik celostnega razvoja mladih posameznikov ter pomembno orodje za oblikovanje odgovornih in družbeno ozaveščenih državljanov. Sodelovanje učencev v prostovoljskih dejavnostih ne le krepí njihove osebne kompetence, ampak tudi spodbuja družbeni angažma, okrepi skupnost ter oblikuje trajne vrednote.

Prostovoljstvo na osnovnih šolah je priložnost, da mladi posamezniki razvijajo ključne življenjske veščine, kot so timsko delo, komunikacija in odgovornost. Hkrati pa se zavedajo družbenih problemov, razvijajo občutek solidarnosti in sočutja ter postajajo aktivni udeleženci v ustvarjanju boljšega in povezanega okolja.

Šole imajo ključno vlogo pri spodbujanju prostovoljstva ter ustvarjanju podpornega okolja, kjer se ceni in priznava prostovoljski prispevek. Vključevanje prostovoljstva v šolski program ni le naložba v posameznike, temveč tudi v skupnost in družbo kot celoto. Skozi prostovoljstvo na osnovnih šolah oblikujemo generacije mladih, ki ne le izkazujejo visoko stopnjo osebne odgovornosti, ampak tudi razumejo pomen skupnostnega delovanja za boljšo prihodnost vseh, zato bi morale spodbujati prostovoljske dejavnosti ter priznavati dosežke učencev na tem področju.

Ustvarjanje okolja, kjer se ceni prostovoljski prispevek, motivira učence k aktivnemu vključevanju v skupnost.

V zaključku bi lahko rekli, da je prostovoljstvo na osnovnih šolah ključno za celostni razvoj otrok in vzgojo odgovornih državljanov. Šole imajo pomembno vlogo pri spodbujanju prostovoljstva in ustvarjanju okolja, kjer se mladi posamezniki zavedajo svoje vloge v družbi ter so pripravljeni prispevati k njenemu boljšemu delovanju.

6 LITERATURA IN VIRI

6.1 Internetni viri

Center Mi. (b. d.). *Šolska in vrstniška mediacija*. Pridobljeno 13. novembra 2023 s <https://center-mi.si/meditacija/solska-in-vrstniska-mediacija.html>.

Evropska unija. (14. november 2022). *Možnosti prostovoljstva po vsem svetu*. Pridobljeno 12. novembra 2023 s https://youth.europa.eu/go-abroad/volunteering/volunteer-around-world_sl.

Slovenska filantropija – Slovenska mreža prostovoljskih organizacij. (2023). *Dobrodošli med prostovoljci*. Pridobljeno 12. novembra 2023 s <https://www.prostovoljstvo.org>.

Vrstniško izobraževanje. (25. oktober 2008). *Kaj je vrstniško izobraževanje (peer education)?* Pridobljeno 13. novembra 2023 s <http://virus.dsms.net/index.php/projekt/delavnice/vrstniko-izobrazevanje.pdf>.

YHD. (b. d.). *Vrstniško sodelovanje*. Pridobljeno 13. novembra 2023 s <https://yhd-drustvo.si/nzh/vrstnisko-svetovanje/>.

6.2 Knjige

Ferlan, J., Frühauf, A. in Žube, A. (2021). *Razširjenost in oblike prostovoljstva*. Boštjančič, E. in Babnik, E. (ur). *Prostovoljstvo v Sloveniji. Psihološki pogledi in raziskave*. (str. 39 – 53). Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Gladek, N. A. (2015). *ABC prostovoljstva v šolah: priročnik za mentorje in koordinatorje v šolah*. 1. izd. Ljubljana: Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva.

Milovič, M., Zakešek, M. in Gale, T. (2021). *Čemu potrebujemo dobro opredelitev prostovoljstva?* Boštjančič, E. in Babnik, E. (ur). *Prostovoljstvo v Sloveniji. Psihološki pogledi in raziskave*. (str. 55 – 70). Ljubljana: Filozofska fakulteta.

6.3 Revije

Selinšek Jahić, V. (2014). *Tutorstvo kot medvrstniška učna pomoč*. Vodenje v vzgoji in izobraževanju, Letnik 12(3), 147 – 162. Ljubljana: Birografika Bori.

Mezinec, T. (2014). *Prostovoljstvo v šoli: pomemben dejavnik za dvig socialnega in kulturnega kapitala v lokalni skupnosti*. Vodenje v vzgoji in izobraževanju, Letnik 12(3), 117 – 134. Ljubljana: Birografika Bori.

6.4 Slikovni viri

Aakriti, A. (15. junij 2017). *Voluntarism Through the Years*. [Fotografija s spleta]. Pridobljeno 14. januarja s <https://www.linkedin.com/pulse/voluntarism-through-years-aakriti-arora>.

GZS. (21. februar 2022). *Projekt POLET: Za prostovoljstvo ni nikoli prepozno!*. [Fotografija s spleta]. Pridobljeno 14. januarja s https://www.gzs.si/posavska_gzk/Novice/ArticleId/82397/projekt-polet-za-prostovoljstvo-ni-nikoli-prepozno.

Technolabs . (30. november 2021). *How to Develop an Educational App in 2022?*. [Fotografija s spleta]. Pridobljeno 14. januarja s <https://dev.to/anquestechnolab/how-to-develop-an-educational-app-in-2022-30nh>.

Volunteering Hawkes Bay. (b. d.). *Benefits of Volunteering for Students*. [Fotografija s spleta]. Pridobljeno 14. januarja s <https://vhb.org.nz/insight/benefits-of-volunteering-for-students>.

7 PRILOGE

7.1 Anketni vprašalnik – STROKOVNI DELAVCI ŠOLE in UČENCI NAŠE ŠOLE

7.1.1 Anketni vprašalnik za strokovne delavce OŠ Kidričevo

Spoštovana gospa ravnateljica, učitelj/-ica, knjižničarka, računalničarka, svetovalna delavka, psihologinja, pedagoginja!

Sva učenki OŠ Kidričevo in obiskujeva 8. razred. Prosiva vas, da sodelujete v najini anketi o možnih prostovoljnih aktivnostih na šoli. Vaše mnenje nama bo v pomoč pri oblikovanju privlačnih in smiselnih prostovoljnih dejavnosti ter pri izboljšanju le-teh na naši šoli.

Spol

- moški
- ženski

Delovna doba

- 1–9 let
- 10–19 let
- 20–29 let
- 30–39 let
- več kot 40 let

1. Kako pogosto organizirate prostovoljne dejavnosti na šoli?

- a) redno
- b) občasno
- c) nikoli

2. Katere vrste prostovoljnih dejavnosti bi bile po vašem mnenju privlačne za učence?

- a) skrb za okolje (npr. čiščenje okolice, sadjarjenje, recikliranje)
- b) socialne dejavnosti (npr. obiskovanje domov za ostarele, pomoč prireditvam za skupnosti v stiski)
- c) umetnost in kultura (npr. sodelovanje pri šolskih predstavah, likovnih projektih)
- d) športne dejavnosti (npr. prostovoljno treniranje mlajših športnikov, organizacija športnih dogodkov)
- e) pomoč vrstnikom (npr. pri učenju, tutorstvo)
- f) humanitarne akcije (npr. zbiranje hrane, oblačil za socialno ogrožene)
- g) drugo (navedite):

3. Katero od zgoraj naštetih aktivnosti bi predlagali, da se izvajajo na šoli?

4. Kako pogosto menite, da vaši učenci potrebujejo pomoč pri šolskem delu?

- a) redko
- b) občasno
- c) pogosto
- d) ne vem

5. Katere metode pomoči bi bile po vašem mnenju najučinkovitejše?

- a) skupinsko učenje
- b) individualna pomoč pri učenju in organizaciji dela
- c) uporaba in priprava učnih pripomočkov (npr. učni priročniki, video predstavitve)
- d) ustvarjanje učnih skupin
- e) vrstniško svetovanje
- f) vrstniško izobraževanje
- g) vrstniška mediacija
- h) vrstniški programi preprečevanja
- i) bralne urice
- j) drugo (navedite):

6. Ali menite, da šola dovolj spodbuja sodelovanje učencev v prostovoljnih dejavnostih?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

7. Kako bi lahko šola spodbujala večjo udeležbo učencev v prostovoljnih dejavnostih?

- a) več informacij o možnostih
- b) posebne nagrade ali priznanja za prostovoljce
- c) organizacija posebnih dogodkov ali projektov
- d) večja promocija prostovoljstva
- e) drugo (navedite):

8. Ali menite, da bi prostovoljne dejavnosti na šoli pozitivno vplivale na otrokov osebni razvoj?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

9. Katere konkretne pozitivne učinke prostovoljstva bi opazili pri učencu?

- a) povečanje samozavesti
- b) razvoj vodstvenih sposobnosti
- c) povečanje občutka pripadnosti
- d) razširitev socialne mreže
- e) drugo (navedite):

10. Imate kakršne koli dodatne pripombe ali predloge v zvezi s prostovoljstvom na šoli?

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje v anketi. Vaše mnenje nama bo pomagalo ustvariti bolj podporno okolje za učence na naši šoli.

Arandjela Horvat in Martina Strgar

7.1.2 Anketni vprašalnik za učence od 7. do 9. razreda

Spoštovani učenec, učenka!

Sva učenki OŠ Kidričevo in obiskujeva 8. razred. Prosiva te, da sodeluješ v najini anketi o možnih prostovoljnih aktivnostih na šoli. Tvoje mnenje nama bo v pomoč pri oblikovanju privlačnih in smiselnih prostovoljnih dejavnosti.

Spol

- fant
- dekle

Razred

- 6. razred
- 7. razred
- 8. razred
- 9. razred

1. Kako pogosto bi se želel/a udeleževati prostovoljnih dejavnosti na šoli?

- a) redno
- b) občasno
- c) ne vem
- d) nikoli

2. Katera vrsta prostovoljnih aktivnosti bi te najbolj zanimala?

- a) skrb za okolje (npr. čiščenje okolice, sadjarjenje, recikliranje)
- b) socialne dejavnosti (npr. obiskovanje domov za ostarele, pomoč prireditvam za skupnosti v stiski)
- c) umetnost in kultura (npr. sodelovanje pri šolskih predstavah, likovnih projektih)
- d) športne dejavnosti (npr. prostovoljno treniranje mlajših športnikov, organizacija športnih dogodkov)
- e) pomoč vrstnikom (npr. pri učenju, tutorstvo)
- f) humanitarne akcije (npr. zbiranje hrane, oblačil za socialno ogrožene)
- g) drugo (navedi):

3. Katero od zgoraj naštetih aktivnosti bi predlagal/-a, da se izvaja na šoli?

4. Kaj bi te najbolj motiviralo k sodelovanju v prostovoljnih dejavnostih?

- a) druženje z vrstniki
- b) razvijanje novih veščin
- c) pomagati drugim
- d) pridobivanje izkušenj za prihodnjo kariero
- e) drugo (navedi):

5. Kako meniš, da bi lahko šola spodbujala večjo udeležbo v prostovoljnih dejavnostih?

- a) več informacij o možnostih
- b) posebne nagrade ali priznanja za prostovoljce

- c) organizacija posebnih dogodkov ali projektov
- d) večja promocija prostovoljstva
- e) drugo (navedi):

6. Ali imaš kakšne druge ideje ali predloge glede prostovoljnih dejavnosti na šoli?

7. Obkroži, kako učenci ali sošolci potrebujejo pomoč pri šolskem delu?

- a) redko
- b) občasno
- c) pogosto
- d) ne vem

8. Kako bi se počutil/-a, če bi opazil/-a, da se učenec ali sošolec spopada z učnimi težavami?

- a) zaskrbljen/-a
- b) zainteresiran/a za pomoč
- c) slabo
- d) ne vem

9. Katere metode pomoči bi bile po tvojem mnenju najučinkovitejše?

- a) skupinsko učenje
- b) individualna pomoč pri učenju in organizaciji dela
- c) uporaba in priprava učnih pripomočkov (npr. učni priročniki, video predstavitve)
- d) ustvarjanje učnih skupin
- e) vrstniško svetovanje
- f) vrstniško izobraževanje
- g) vrstniška mediacija
- h) vrstniški programi preprečevanja
- i) bralne urice
- j) drugo (navedi):

10. Kako bi najraje pomagal/-a sošolcu/sošolki ali vrstniku/vrstnici?

- a) ponudil/-a pomoč pri učenju
- b) poslušal/-a njihove težave ali skrbi
- c) ponudil/-a družbo v prostem času
- d) spodbudil/-a jih pri sodelovanju v skupinskih projektih
- e) ponudil/-a praktično pomoč (npr. pri organizaciji ali izdelavi naloge)
- f) drugo (navedi):

11. Katere veščine ali znanja bi najraje delil/-a z drugimi učenci?

- a) šolsko gradivo in učenje
- b) zapiske
- c) vrstniško izobraževanje
- d) veščine vodenja ali organizacije
- e) pomoč pri domači nalogi
- f) bralne urice
- g) drugo (navedi):

12. Ali meniš, da bi bilo dobro organizirati posebne dejavnosti za medsebojno pomoč med učenci?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

13. Kako bi se počutil/-a, če bi te sošolec/sošolka ali vrstnik/vrstnica prosil/-a za pomoč?

- a) vesel/-a, da lahko pomagam
- b) počaščen/-a
- c) nevtralen/-a
- d) ne bi bil/a zadovoljen/-a
- e) ne vem

14. Kako bi se počutil/-a glede na zamisel, da bi postal/-a mentor/mentorica ali tutor/tutorka mlajšim učencem oz. tujcem?

- a) zainteresiran/-a
- b) ne bi bil/a zainteresiran/-a
- c) ne vem
- d) drugo (navedi):

15. Ali imaš kakšne osebne izkušnje s pomočjo sošolcem ali učencem? Če DA, prosiva, deli svojo izkušnjo.

Zahvaljujeva se ti za sodelovanje v anketi. Tvoje mnenje nama bo pomagalo ustvariti bolj podporno okolje za učence na naši šoli.

Arandjela Horvat in Martina Strgar

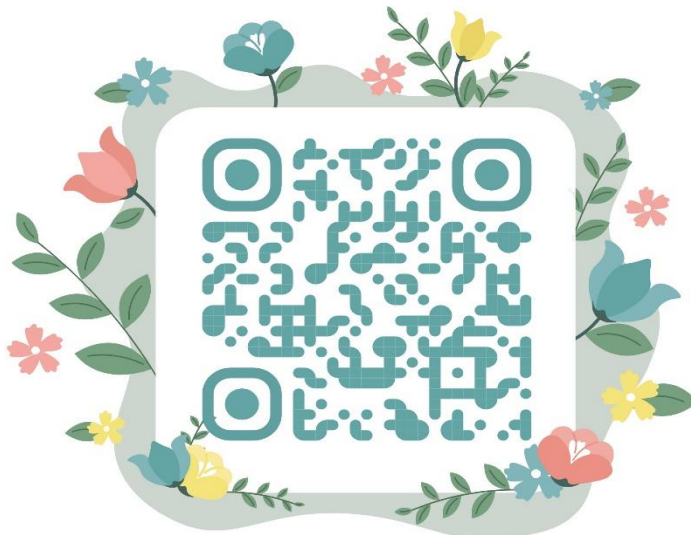
7.2 Intervju z učiteljicama organizatorkama tutorstva na naši šoli

1. Kako opisujete pomen prostovoljstva na šoli in kakšno vlogo igra v šolski skupnosti?
2. Kako prispeva prostovoljstvo k bogatenju izobraževalne izkušnje?
3. Katere vrste prostovoljskih dejavnosti so na voljo na naši šoli?
4. Ali so to dejavnosti v okviru šole ali izven nje?
5. Kako spodbujate učence, da se vključijo v prostovoljstvo?
6. Ali šola izvaja posebne kampanje ali dogodke za spodbujanje prostovoljnega dela?
7. Kako vpliva prostovoljstvo na razvoj veščin in karakterja učencev?
8. Kako se prostovoljne izkušnje prenašajo na učne rezultate in življenjske veščine?
9. Ali obstajajo prostovoljski projekti, ki so bili še posebej uspešni ali priljubljeni med učenci?
10. Morda lahko omenite konkreten primer ali zgodbo uspeha?
11. Kakšna je vloga učiteljev pri spodbujanju prostovoljstva med učenci?
12. Kako učitelji podpirajo in vodijo prostovoljske dejavnosti?
13. Kako se prostovoljstvo povezuje z vrednotami in etiko, ki jih šola spodbuja?
14. Kako šola vključuje prostovoljstvo v svoj vzgojni pristop?
15. Kako prispeva prostovoljstvo k razvoju občutka skupnosti med učenci?
16. Kako prostovoljne dejavnosti krepijo povezanost med učenci?
17. Kako se šola spopada z izzivi pri izvajanju prostovoljstva?
18. Kako se šola povezuje s skupnostjo skozi prostovoljstvo?
19. Ali šola sodeluje z lokalnimi organizacijami ali podjetji?
20. Kako lahko starši podprejo prostovoljne dejavnosti svojih otrok na šoli?

7.3 Plakat »Zakaj postati učenec prostovoljec?« in zgibanka »Prostovoljstvo na OŠ Kidričevo«

7.3.1 Plakat

7.3.2 Zgibanka

